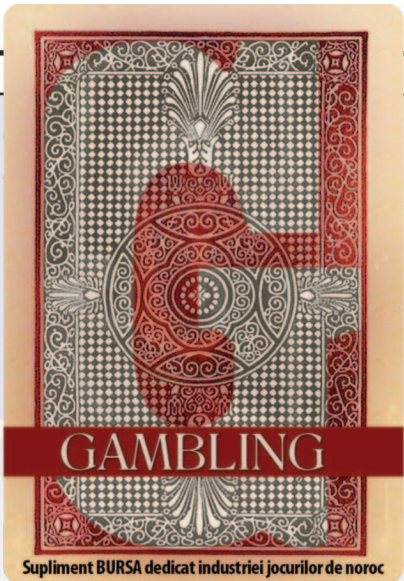

■ MIHAI SILVIU POCORA, PREȘEDINTELE INTERIMAR AL ONJN: “Perioada pandemiei a necesitat o reglementare a situațiilor juridice distinctă de cea existentă înaintea stării de urgență” PAGINA 2	■ SORIN GEORGESCU, PREȘEDINTELE ROMSLOT / „Nu suntem împotriva niciunei măsuri legislative, dar nici reglementările nu trebuie să fie împotriva noastră” PAGINA 5	■ LIVIU POPOVICI, PREȘEDINTELE ROMANIAN BOOKMAKERS / “Câștigătorul pandemiei - gamblingul online, pierzătorul - retailul” PAGINA 8	SUPLEMENT GRATUIT BURSA ZIARUL OAMENILOR DE AFACERI
■ PROIECTE LEGISLATIVE FĂRĂ STUDII DE IMPACT BUGETAR ȘI ANTREPRENORIAL / Industria jocurilor de noroc, sub asediul parlamentarilor PAGINA 3	■ IONUȚ VALERIU ANDREI, DIRECTORUL GENERAL AL LOTERIEI ROMÂNE / Peste 166 milioane lei - profitul Loteriei Române în 2022” PAGINA 6	■ VLAD SOARE, PREȘEDINTELE FEDERAȚIEI ORGANIZATORILOR DE JOCURI DE NOROC - FEDBET / „Este nevoie să reclădim ceea ce s-a subrezit în ultima perioadă în materie de legislație” PAGINA 9	
■ ODETA NESTOR, PREȘEDINTELE AOJND / “Interdicția publicității va aduce prejudicii și sportului românesc, dar și mass-media” PAGINA 4	■ DAN GHIȚĂ, PREȘEDINTELE ROMBET: “Inițiativele legislative care sunt în dezbateră nu își vor atinge scopul” PAGINA 7	■ DORU GHEORGHIU, CONSULTANT EXPROGAME ȘI AOPJNR: “Un «DA!» fără ezitare pentru restricționarea reclamei și publicității și un «NU!» deplin argumentat pentru inițiativa legislativă care ar scoate jocurile din orice localitate!” PAGINA 10	

Peste
99%
gradul de colectare a
taxelor în domeniul
jocurilor de noroc

GAMBLING

Aproape
2,5
milioane euro –
valoarea taxelor
zilnice plătite
de sectorul
jocurilor de noroc

Mai mult de
45.000
de locuri de muncă
are industria
gamblingului

Industria norocului în zodia ghinionului

Cazinoul din Constanța va redeveni cel mai important centru cultural și de divertisment din Dobrogea, ne-a spus Vergil Chițac, primarul Municipiului, în cadrul unui interviu. Edilul de la malul mării ne-a declarat: “După redeschidere, Cazinoul nu va mai funcționa ca spațiu tradițional pentru jocuri de noroc, nu își va menține funcțiunea sa inițială. Populația orașului Constanța s-a pronunțat, în cadrul campaniei de consultare locală, pentru alte funcții și utilități ale Cazinoului; comunitatea locală dorește ca, după redeschidere, Cazinoul să devină parte a patrimoniului cultural și artistic local, spațiu pentru manifestări și evenimente culturale de calitate, concerte și spectacole, spațiu de boemă și loasir, loc pentru evenimente publice de anvergură la nivel național și european etc.”.

Sectorul jocurilor de noroc pare urmărit de ghinion. Abia ieșită de sub restricțiile impuse în pandemie, piața de gambling a fost supusă, anul trecut, majorării taxelor din domeniu, urmând ca, ulterior, să fie ținută unor inițiative legislative ce urmăresc interzicerea publicității în sector și desființarea spațiilor de joc în apropierea unităților sanitare și de învățământ. Proiectele de lege se află în dezbateră la comisiile parlamentare de specialitate, iar parlamentarii par decizi să interzică total publicitatea jocurilor de noroc în mass-media audio-vizuală și pe site-urile de presă, precum și desfășurarea activității jocurilor de noroc în spații care se află la mai puțin de 300 de metri de unitățile de învățământ, spitale, biserici și instituțiile de cultură. Legislația în vigoare (OUG 77/2009) interzice organizarea sălilor de jocuri de noroc în incinta unităților de învățământ, a campusurilor aferente acestora, a centrelor de cultură, spitalelor și bisericilor. Inițiativele legislative nu au la bază studii de impact, iar reprezentanții legislativului recunosc acest lucru, ba mai mult, spun că nu îi interesează impactul pe care aplicarea acestor reglementări îl va avea asupra bugetului de stat sau asupra mass-media. Precizând că nu sunt împotriva nici-

EMILIA OLESCU

unei măsuri legislative, dar subliniind că nici reglementările nu trebuie să fie împotriva industriei, specialiștii din domeniu susțin că proiectele de lege nu vor avea efectul scontat, ci dimpotrivă. Odetta Nestor, președintele Asociației Organizatorilor Jocurilor de Noroc la Districte (AOJND), consideră că interzicerea publicității în domeniu este o decizie care va avea efecte negative în primul rând asupra jucătorilor, care vor fi expuși doar publicității operatorilor de jocuri de noroc fără licență în România, publicitate ce nu poate fi ținută sub control în mediul online: “Interdicția totală ar aduce prejudicii și sportului românesc, care ar rămâne fără o sursă importantă de venituri pentru dezvoltare, precum și mass-media”. În acest context, președintele AOJND crede că cea mai bună soluție nu este interdicția totală, ci un control mai atent al mediilor și intervalelor orare în care este distribuit materialul publicitar, precum și un cod de conduită care să fie asumat de toți operatorii de jocuri de noroc licențiați în România: “Dacă acum un an mă mândream cu faptul că România era un exemplu de succes în ceea ce privește reglementarea în domeniul gamblingului, în prezent situația se deteriorează în mod accelerat”. Asociațiile de profil afirmă, la unison, că, pentru îndreptarea situației, este important să existe un dialog între legiuitori și industrie. Printre altele, reprezentanții sectoru-

lui au adus în discuție majorările de taxe aplicate anul trecut în rândul operatorilor din domeniul jocurilor de noroc. “Decizia a fost netransparentă și am fost cu adevărat surprinși de hotărârea autorităților de a modifica sistemul de taxare a domeniului fără consultări prealabile și fără a lăsa un timp de negociere, de reflecție. Am spus și atunci și o repetăm - înțelegem nevoia Guvernului de a găsi surse de finanțare, mai ales în actualul context economic dificil, dar soluția nu o reprezintă adoptarea de decizii peste noapte și fără o fundamentare teoretică și practică”, ne-a spus Odetta Nestor. Sorin Georgescu, președintele Asociației Organizatorilor de Sloturi (ROMSLOT), ne-a menționat că taxele din industria jocurilor de noroc au crescut, în acest an față de anul trecut, cu peste 30%, ca urmare a modificării Codului Fiscal din vara lui 2022. Acesta estimează că taxele specifice industriei jocurilor de noroc vor fi mai mari, în 2023, cu 200-300 de milioane de euro. Costurile operaționale au crescut considerabil și orice mărire a taxelor conduce la oprirea investițiilor sau/și la închiderea locațiilor, mai apreciază specialistul, adăugând, printre altele, că gradul de colectare, de peste 98%, poate fi afectat considerabil de majorarea taxelor, astfel încât taxele vor fi mai mari, dar suma colectată la bugetul de stat va fi mai mică. Specialiștii se așteaptă ca, în următorii zece ani, industria să crească de la două miliarde la

trei miliarde euro. Sectorul jocurilor de noroc este unul dintre cei mai importanți plătitori de salarii, taxe și impozite, cu un grad de colectare de peste 99% și cu mai mult de 45.000 de locuri de muncă. Industria plătește taxe zilnice de aproape 2,5 milioane de euro, bani care ajung la bugetul de stat. În acest context, închiderea sălilor de jocuri în perioada pandemiei nu a afectat doar companiile din domeniu, ci și statul. Piața de gambling din România a cunoscut o renaștere considerabilă după perioada pandemică, cu un câștigător - gamblingul online - și un domeniu extrem de afectat - retailul, apreciază Liviu Popovici, președintele Romanian Bookmakers. Acesta ne-a spus că, de departe, principala problemă a domeniului este percepția: “A opiniei publice, a guvernanților, a politicului și ceva mai puțin a clienților, care cunosc fenomenul din interior. Dacă este să corelăm această percepție și cu interesul de a atrage capital electoral, prin blamarea acestui sector de activitate, ajungem la ceea ce se întâmplă intens în această perioadă, respectiv la o serie de proiecte de acte normative care lovesc în domeniul jocurilor de noroc, în special în cel de retail”. Viitorul aparține gamblingului online, conchide Odetta Nestor, precizând că tendința către digitalizare este clară și ireversibilă: “De asemenea, inteligența artificială joacă un rol din ce în ce mai important și cred că aici este soluția pe termen lung pentru jocul responsabil”. ■

AUTORITATI

MIHAI SILVIU POCORA, PREȘEDINTELE INTERIMAR AL ONJN:

“Perioada pandemiei a necesitat o reglementare a situațiilor juridice distinctă de cea existentă înaintea stării de urgență”

Perioada pandemiei, fiind una atipică, excepțională, a necesitat un mod de reglementare a situațiilor juridice existente distinct, aparte de cel existent înainte de declararea stării de urgență/alertă, ne-a spus Mihai Silviu Pocora, președintele interimar al Oficiului Național pentru Jocuri de Noroc (ONJN). Printre altele, domnia sa ne-a precizat: “Trebuie avut în vedere împrejurarea că activitatea de jocuri de noroc tradiționale a fost suspendată de drept prin voința exclusivă a legiuitorului. Prin OUG nr. 48/2020, legiuitorul a statuat în mod expres că, pe durata stării de urgență decretate în anul 2020, obligațiile de plată aferente autorizațiilor de exploatare a jocurilor de noroc tradiționale se suspendă (alin. 3 al art. VIII), dar și că operatorii de jocuri de noroc tradiționale nu datorează taxele aferente autorizațiilor de exploatare a jocurilor de noroc pentru întreaga perioadă a stării de urgență decretate (alin. 5 al art. VII).

Ulterior, legiuitorul, prin OUG nr. 90/2020 pentru modificarea Ordonanței Guvernului nr. 56/2019 privind instituirea unor facilități fiscale precum și pentru modificarea altor acte normative (art. III alin. 2) și OUG nr. 99/2020 privind unele măsuri fiscale, modificarea unor acte normative și prorogarea unor termene (art. VI), a stabilit modificări în

"Inițiatorii celor două proiecte legislative au urmărit, prin dispozițiile reglementate, instituirea unor măsuri suplimentare de protecție a minorilor, respectiv prevenirea accesului acestora la jocurile de noroc, precum și înlăturarea efectelor negative ale dependenței de jocuri de noroc ce poate apărea, tocmai pe fondul vulnerabilității acestora. De asemenea, s-a urmărit și stoparea încurajării unor persoane care să practice jocurile de noroc, respectiv persoane vulnerabile la acest fenomen și ușor influențabile".

conținutul OUG nr. 48/2020, cu privire la art. VIII alin. (1), prorogând practic termenul în care operatorii de jocuri de noroc ale căror licențe de organizare a jocurilor de noroc expirau, puteau formula cereri pentru reautorizarea activității, până la data de 25.06.2020 și apoi până la data de 25.10.2020.

Sursa foto: facebook / Oficiul Național pentru Jocuri de Noroc ONJN

De asemenea, legiuitorul a statuat prin conținutul art. IV din OUG nr. 106/2020 pentru modificarea și completarea Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012 precum și pentru modifi-

ratorii care exploatează jocuri de noroc tradiționale pe perioada stării de alertă, instituită prin Hotărârea Guvernului nr. 394/2020 privind declararea stării de alertă și măsurile care se aplică pe durata acesteia pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19, cu modificările și completările ulterioare, prelungită prin Hotărârea Guvernului nr. 476/2020 privind prelungirea stării de alertă pe teritoriul României și măsurile care se aplică pe durata acesteia pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-15, în care activitatea desfășurată de aceștia este suspendată”.

În opinia domniei sale, trebuie avut în vedere și faptul că, prin diferite și succesive Hotărâri de Guvern și Hotărâri ale Comitetului Național pentru Situații de Urgență, prin raportare la incidența cazurilor de infectare la nivel local, s-a propus și dispus limitarea / restrângerea activității cu publicul, inclusiv în domeniul jocurilor de noroc la 30% sau 50% din capacitatea maximă a spațiului, fără însă ca de această dată, legiuitorul să dispună, sub orice formă, în privința

reducerii taxelor aferente autorizațiilor pentru jocuri de noroc datorate bugetului consolidat de stat: “Față de aceste abordări legislative, opinăm că legiuitorul, în perioada analizată, a dispus măsuri specifice generate așa cum am menționat mai sus, într-un context atipic reușind să sprijine piața de profil potrivit celor enunțate. Trebuie avut în vedere și faptul că pandemia provocată de virusul SARS-COVYV-19 a afectat și celălalte categorii de operatori economici și nu doar pe cei din domeniul jocurilor de noroc, în general măsurile dispuse venind în sprijinul operatorilor imprevizibilitatea unei situații expuse ca atare”.

Cu privire la cele două proiecte legislative aflate în dezbatere, domnul Pocora deduce faptul că “inițiatorii acestora au urmărit, prin dispozițiile reglementate, instituirea unor măsuri suplimentare de protecție a minorilor, respectiv prevenirea accesului acestora la jocurile de noroc, precum și înlăturarea efectelor negative ale dependenței de jocuri de noroc ce poate apărea, tocmai pe fondul vulnerabilității acestora. De asemenea, s-a urmărit și stoparea încurajării unor persoane care să practice jocurile

nerabile la acest fenomen și ușor influențabile”.

Desfășurarea activității de jocuri de noroc pe teritoriul României este reglementată de prevederile Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 77/2009 privind organizarea și exploatarea jocurilor de noroc, cu modificările și completările ulterioare, precum și de Hotărârea Guvernului nr. 111/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de punere în aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 77/2009 privind organizarea și exploatarea jocurilor de noroc și pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 298/2013 privind organizarea și funcționarea Oficiului Național pentru Jocuri de Noroc, pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 870/2009 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 77/2009 și pentru abrogarea Hotărârii Guvernului nr. 870/2009 privind organizarea și exploatarea jocurilor de noroc, arată sursa citată. Reprezentantul ONJN subliniază că acordarea licenței de organizare a jocurilor de noroc, respectiv acordarea autorizației de exploatare a jocurilor de noroc se realizează cu perce-

La nivelul anului 2021, ONJN a obținut peste un miliard de lei din autorizări, licențe, regularizări, taxă de viciu, videoloterie și aproape 2,3 milioane lei din amenzi, confiscând sume de bani și bunuri în valoare estimată de 291.193 lei. ONJN a efectuat 13.209 controale în anul 2021.

perea de taxe. Quantumul taxelor anuale percepute pentru activitățile din domeniul jocurilor de noroc a fost modificat odată cu intrarea în vigoare a Ordonanței Guvernului nr. 15/2022 pentru modificarea și completarea O.U.G. nr. 77/2009 privind organizarea și exploatarea jocurilor de noroc.

“Facem precizarea că autorizația pentru exploatarea jocurilor de noroc se acordă anual. Supunem atenției faptul că informații privind operatorii economici care dețin licență de organizare a jocurilor de noroc acordată de Comitetul de supraveghere al ONIN se regăsesc pe portal <http://portal.onin.qov.ro/> la secțiunea «Informații organizatori/ Informații Publice»”.

Cât privește informațiile referitoare la numărul de controale efectuate, amenziilor aplicate, neregulate constatate pentru activitatea ONIN până la data de 31 decembrie 2021, acestea pot fi obținute prin consultarea rapoartelor anuale de activitate ale Oficiului Național pentru Jocuri de Noroc ale Oficiului, rezultatele aferente anului 2022 aflându-se în prezent în curs de consolidare și urmând să fie făcute publice cu ocazia prezentării Raportului de activitate pentru anul 2022 al Oficiului Național pentru Jocuri de Noroc, a ținut să precizeze domnul Pocora.

La nivelul anului 2021, ONJN a obținut peste un miliard de lei din autorizări, licențe, regularizări, taxă de viciu, videoloterie și aproape 2,3 milioane lei din amenzi, confiscând sume de bani și bunuri în valoare estimată de 291.193 lei. ONJN a efectuat 13.209 controale în anul 2021. ■

La nivelul anului 2022 situația organizatorilor de jocuri de noroc autorizați se prezintă astfel:

- slot-machine – 283
- la distanță – 31
- pariuri în cotă fixă – 23
- mutuale – 1
- cazinou – 3
- bingo în sală – 5
- poker – 10
- festival de poker - 1 ■

Printre cei peste 31.000 de contribuabili verificați anul trecut de Agenția Națională pentru Administrare Fiscală (ANAF), s-au numărat 55 de contribuabili ce desfășurau activități în domeniul jocurilor de noroc, fiind aplicate 13 sancțiuni contravenționale în valoare totală de 422.431 de lei, ne-au transmis reprezentanții Fiscului. Potrivit acestora, în cazul a 12 contribuabili verificați au fost estimate implicații fiscale în sumă totală de 1.128.555 de lei, reprezentând în mare parte impozit pe dividende. Din punct de vedere al activității de inspecție fiscală, la operatorii economici cu domeniul de activitate 9200 – Activități de jocuri de noroc și pariuri au fost efectuate 44 de controale fiscale, aplicându-se o singură amendă în valoare de 500 lei, ne-a mai spus sursele citate.

Acestea arată: „Competențele DGAF în domeniul jocurilor de noroc sunt limitate la obligațiile ce revin contribuabililor din aplicarea legislației fiscale, contabile și financiare, ceea ce limitează relevanța rezultatelor controalelor antifraudă din perspectiva întrebărilor ce vizează impactul asupra pieței de gambling. Facem precizarea că acțiunile de inspecție fiscală se desfășoară în funcție de nivelul riscului care se stabilește pe baza analizei de risc și au ca obiect verificarea legalității și conformității declarațiilor fiscale, corectitudinii și exactității îndeplinirii obligațiilor în legătură cu stabilirea obligațiilor fiscale de către contribuabil/plătitor, respectării prevederilor legislației fiscale și contabile, verificarea sau stabilirea, după caz, a bazelor de impozitare sau a situațiilor de fapt aferente, stabilirea diferențelor de obligații fiscale principale”. ■

LEGISLATIE

PROIECTE LEGISLATIVE FĂRĂ STUDII DE IMPACT BUGETAR ȘI ANTREPRENORIAL

Industria jocurilor de noroc, sub asediul parlamentarilor

Parlamentarii par decizi să interzică total publicitatea jocurilor de noroc în mass-media audio-vizuală și pe site-urile de presă, precum și desfășurarea activității jocurilor de noroc în spații care se află la mai puțin de 300 de metri de unitățile de învățământ, spitale, biserici și instituțiile de cultură.

Trei proiecte legislative (PL-x nr.536/2022, care așteaptă de aproape patru luni un raport de la Comisia de buget-finanțe, unul inițiat de USR, în Camera Deputaților și L37/2023, la Senat, care urmează să fie discutat în comisiile de specialitate până în 28 februarie, inclusiv) vor reglementa definitiv activitatea din domeniul cazinourilor, jocurilor de noroc, pariurilor sportive și loteriilor (chiar și pe cea a Loteriei Naționale).

În ceea ce privește proiectele de la Camera Deputaților, inițiativa legislativă a USR prevede eliminarea sălilor de jocuri de noroc din apropierea școlilor, a locurilor de joacă pentru copii, dar și a centrelor culturale, spitalelor și bisericilor.

„E clar că în România ne confruntăm cu un fenomen deosebit de nociv, al patimei jocurilor de noroc. Noi trebuie să avem grijă ca generațiile următoare să aibă informațiile să ia niște decizii mai bune, nu să vadă, zi de zi, în jurul școlilor păcănele. Proiectul depus este un prim-proiect dintr-un pachet mai amplu pe care îl pregătim în scopul protejării populației de această patimă”, a afirmat, la depunerea proiectului, Diana Stoica, deputat USR și membru în Comisia pentru sănătate a Camerei Deputaților.

Filip Havârneanu, deputat USR și membru în Comisia pentru învățământ a Camerei Deputaților, ne-a transmis: „Proiectul pe care l-am depus își propune să reglementeze domeniul jocurilor de noroc, în sensul de a îndepărta așa-numitele păcănele din proximitatea școlilor. Au apărut ca ciupercile după ploaie în jurul unităților de învățământ și sunt un exemplu negativ pentru toți elevii. Cunoaștem situații în care elevii ies și în pauze ca să joace în aceste săli de jocuri de noroc și nimeni nu acționează. Nu pot exista astfel de entități în preajma școlilor sau locurilor de joacă, deoarece numărul adolescenților sau tinerilor care sunt tentați să încerce este în creștere. Persoanele care sunt deja dependente solicită ajutor și nu putem tolera să avem mai multe cazinouri decât biblioteci, de exemplu. Păcănelele înseamnă un profit obținut din slăbiciunea românilor și îmi place să cred că vrem să oferim o altă variantă de educație și promovare a felului în care poți avea succes în viață”.

Copiii și tinerii, în grupele de risc la ludomanie

Printre semnatarii acestui pro-

Toți cei care joacă jocuri de noroc, toți cei care participă la pariuri sportive au sentimentul acesta al câștigului implicit, dar în realitate lucrurile stau complet altfel. Această iluzie că se obțin câștiguri rapide și substanțiale, din păcate afectează cel mai mult tinerii din România. Tinerii sunt cei care trebuie protejați și această inițiativă legislativă cred eu că va fi susținută de toți colegii mei”, afirmă Alina Gorghiu.

iect legislativ se numără parlamentari de la toate formațiunile politice, care doresc ca activitățile de jocuri de noroc să nu se mai desfășoare în perimetrele actuale.

“Scopul demersului nostru este în primul rând protejarea sănătății. În unele țări civilizate această industrie este interzisă de tot, iar în alte state activitățile respective sunt localizate la marginea orașelor și nu în interiorul acestora. De aceea, sunt de acord cu inițiativa legislativă a celor de la USR, pe care am semnat-o și eu, prin care la mai puțin de 300 metri de școli nu vor mai fi păcănele și cazinouri”, ne-a spus deputatul Adrian-Felician Cozma, vicepreședinte al PNL.

Legislația în vigoare (OUG 77/2009) interzice doar ca sălile de jocuri de noroc să fie în incinta unităților de învățământ, a campusurilor aferente acestora, a centrelor de cultură, spitalelor și bisericilor. Proiectul USR propune ca interdicția să fie extinsă și pe o rază de 300 de metri față de acestea. Problema dependenței de jocuri de noroc în rândul minorilor a fost observată și de către Oficiul Național pentru Jocuri de Noroc, care a organizat, în anul 2019, o structură distinctă, respectiv Serviciul Promovare Joc Responsabil. În anul 2020 au fost scoase la concurs un număr de posturi din cadrul acestui serviciu, însă ca urmare a pandemiei de COVID-19, Oficiul a decis anularea concursului.

Mai mult, potrivit răspunsului formulat de Ministerul Sănătății în cursul lunii ianuarie 2023 la o interpellare de anul trecut a deputatului Adrian Cozma privind cazurile de ludomanie înregistrate la nivelul întregii țări, reiese că acestea sunt distribuite în aproape toate județele și că sunt mai numeroase la persoanele cu vârste între 13 ani și

35 de ani.

În ceea ce privește proiectul aflat în Senat, privind interzicerea publicității jocurilor de noroc în mass-media audiovizuală și pe site-urile și paginile de pe rețelele de socializare ale mijloacelor mass-media, inițiatorul acestui proiect de act normativ, deputatul liberal Adrian-Felician Cozma, ne-a transmis: “Putem observa că, în ultima perioadă, avem de-a face cu o publicitate agresivă în acest domeniu. Este suficient să mergi pe străzile din București și constăți că nu există stradă fără vreun panou publicitar la acest tip de activitate. Nu mai vorbesc despre marile intersecții din București, unde pe toate blocurile sunt afișe cu reclame la cazinouri. Nimeni nu vrea să interzică jocurile de noroc, pariurile sportive sau păcănelele, dar publicitatea agresivă, de tipul celei în care în trei minute la televizor ai cinci spoturi publicitare pentru pariuri sportive sau jocuri de noroc, nu este în regulă”.

Adrian Cozma: “Sănătatea populației, mai presus de impactul bugetar”

Curios este că în cuprinsul inițiativei de proiect de act normativ nu există niciun studiu de impact cu privire la consecințele interzicerii totale a publicității comerciale a cazinourilor, jocurilor de noroc și pariurilor sportive la posturile TV și pe site-urile mass-media. Este binecunoscut faptul că majoritatea posturilor TV de sport și a cotidienelor sportive au contracte de publicitate cu firmele din acest domeniu de activitate. Mai mult, probabil că o bună parte din sumele obținute din aceste contracte sunt folosite pentru achitarea drepturilor de televiziune pentru transmiterea live, gratuit, a tuturor partidelor de fotbal din Superliga națională de fotbal și din Liga 2, precum și din alte campionate de fotbal din străinătate. Totodată, fosta Liga 1 se numește de anul trecut Superliga, iar principalul sponsor este chiar o companie din domeniul jocurilor de noroc – Superbet. Anterior, Liga 1 era sponsorizată tot de o companie din domeniul jocurilor

de noroc – Casa Pariurilor. Cu alte cuvinte, organizatorii acestor competiții sportive au contracte de publicitate în derulare cu companiile respective, au afișaj electronic sau prin panouri pe arenele sportive și va fi imposibil ca numele și reclamele acestor companii să fie evitate în timpul transmisiunilor directe a meciurilor de fotbal. Totodată, unele echipe din Superligă sunt sponsorizate de companii din domeniul jocurilor de noroc și au trecut pe tricourile de joc numele acestor companii, cum ar fi de exemplu Betano. Este evident că într-o transmisie live aceste reclame vor apărea pe ecranul televizorului. Proiectul de lege nu spune nimic cu privire la acest lucru, nici la contractele aflate în derulare, ci doar că publicitatea este interzisă cu desăvârșire. Un alt aspect omis de inițiatorii proiectului este faptul că prin interzicerea inclusiv a promovării pariurilor sportive și a loteriilor – ce vor face cu extragerile Loteriei Naționale care de zeci de ani sunt transmise live pe diferite posturi de televiziune? – este posibil ca activitatea din acest domeniu să scadă și să înregistrăm o creștere a numărului șomerilor.

Referitor la toate aceste întrebări de mai sus, Adrian Cozma ne-a spus: “Raționamentul televiziunilor de sport privind publicitatea nu mă interesează. Eu nu sunt trimis în Parlament pentru televiziunile de sport, ci sunt trimis să reprezint oamenii, iar sănătatea oamenilor și a copiilor noștri sunt mai importante decât Digisport 1, Digisport 2, 3 sau 4, ori Primasport. Avem o publicitate deja agresivă care induce ideea că jocurile de noroc ar face parte din normalitate. Avem publicitate la cazinouri cu tot felul de urșuleți, cu drăcușori, tip desene animate, ca să capteze deja tinerii și copiii de 14-15 ani. Nu mă interesează impactul bugetar, ci mă interesează impactul asupra vieții. Va fi interzisă publicitatea și pentru Loteria Națională. Este tot un joc de noroc, așa că nu mă interesează că este vorba despre Loteria Națională. Cine vrea să parieze, să joace, o poate face în continuare. Nu le interzicem, dar nu trebuie să permitem ca această industrie să folosească metoda picăturii chinezești introducând în mintea oamenilor că nu e nimic rău să parieze și să joace

la păcănele”.

Filip Havârneanu: “Reclamele la jocurile de noroc – o falsă imagine a luxului de jucător”

Filip Havârneanu, deputat USR, a completat: “Aceste activități explorează vulnerabilitatea oamenilor, fie ei adulți sau copii, iar indus-

Problema dependenței de jocuri de noroc în rândul minorilor a fost observată și de către Oficiul Național pentru Jocuri de Noroc, care a organizat, în anul 2019, o structură distinctă, respectiv Serviciul Promovare Joc Responsabil. În anul 2020 au fost scoase la concurs un număr de posturi din cadrul acestui serviciu, însă ca urmare a pandemiei de COVID-19, Oficiul a decis anularea concursului.

tria jocurilor de noroc a devenit una agresivă în promovare. Sunt țări în care a fost interzisă orice formă de publicitate, cum ar fi Republica Moldova. Românii sunt consumatori de TV, iar reclamele care rulează acum puțin după ora 23.00 sunt exact ca o invitație de a pierde bani fără măsură, sunt o falsă imagine a luxului de jucător. Nu voi face nicio concesie legislativă punând în balanță viața jucătorilor dependenți care vor să își revină și familiile acestora îndatorate și disperate”.

Amintim că, recent, președintele interimar al Senatului, Alina Gorghiu a afirmat că dezbateră și adoptarea legii 37/2023 se va face în procedură de urgență, așa cum a stabilit Biroul Permanent al camerei superioare a Parlamentului.

“Această dependență a tinerilor, a cetățenilor, de jocurile de noroc este realmente o plagă a societății românești. Proiectul prevede ca aceste firme, companii, care își fac publicitate cu jocurile de noroc, să aibă interdicție legală de a mai face reclamă comercială online și la TV pe acest domeniu de activitate. Am inițiat acest proiect după modelul Republicii Moldova care, la sfârșitul anului trecut, a adoptat legislația prin care interzice orice pu-

blicitate a jocurilor de noroc, loteriilor și pariurilor sportive. Deschideți astăzi orice pagină de ziar online, deschideți orice canal TV după o anumită oră, după-amiază, și o să vedeți cum reclama de pe online și reclama de pe TV sunt preponderent legate de acest subiect al jocurilor de noroc, al pariurilor sportive, și așa mai departe”, a spus Alina Gorghiu.

Ea a precizat că propunerea legislativă înregistrată la Senat sub denumirea L37/2023 va fi amendată în sensul interzicerii difuzării, afișării oricărei forme de comunicare comercială audiovizuală pentru cazinouri, jocuri de noroc sau pariuri sportive, prin prisma următoarelor elemente: detalierea plajei de acțiune a interzicerii promovării și stimulării populației participării la jocuri de noroc și pariuri sportive și afișarea ratei de câștig pe aparate. “Toți cei care joacă jocuri de noroc, toți cei care participă la pariuri sportive, au sentimentul acesta al câștigului implicit, dar în realitate lucrurile stau complet altfel. Această iluzie că se obțin câștiguri rapide și substanțiale, din păcate afectează cel mai mult tinerii din România. Tinerii sunt cei care trebuie protejați și această inițiativă legislativă cred eu că va fi susținută de toți colegii mei”, afirmă Alina Gorghiu.

Potrivit formei inițiale a proiectului legislativ L37/2023 pentru completarea art. 29 din Legea nr. 504/2002 a audiovizualului și pentru modificarea și completarea Legii nr. 148/2000 privind publicitatea, se va introduce în Legea nr. 504/2002 a audiovizualului, la arti-

colul 29 un nou alineat, alin. 5o, cu următorul cuprins: “Orice formă de comunicare comercială audiovizuală pentru cazinouri, jocuri de noroc sau pariuri este interzisă”.

Prin același act normativ ar urma ca, la articolul 6 din Legea 148/2000, să fie introdusă litera k, cu următorul cuprins: „favorizează apariția și instalarea adicțiilor defnitive de Organizația Mondială a Sănătății”. Tot în aceeași lege se va introduce articolul 14a, cu textul “Se interzice orice formă de publicitate pentru cazinouri, jocuri de noroc sau pariuri”.

Încălcarea acestei dispoziții va fi sancționată conform art.23 alin.(1), lit.c, cu amendă de la 10.000 lei la 50.000 lei.

Conform expunerii de motive, proiectul de lege a fost inițiat “având în vedere decizia recentă a Organizației Mondiale a Sănătății, potrivit căreia dependența de jocurile de noroc a fost introdusă în categoria bolilor psihice extrem de grave și luând în considerare incidentele tot mai numeroase înregistrate în România (mai multe sinucideri determinate de pierderile materiale iremediabile; pierderea locului de muncă; destrămarea familiilor; pierderea tutelei copiilor, etc.)”.

GEORGE MARINESCU

JOCURI ONLINE

“Interdicția publicității va aduce prejudicii și sportului românesc, dar și mass-media”

(Interviu cu Odeta Nestor, președintele Asociației Organizatorilor Jocurilor de Noroc la Distanță – AOJND)

Viitorul aparține gamblingului online, este de părere Odeta Nestor, președintele Asociației Organizatorilor Jocurilor de Noroc la Distanță (AOJND), precizând că tendința către digitalizare este clară și ireversibilă. “De asemenea, inteligența artificială joacă un rol din ce în ce mai important și cred că aici este soluția pe termen lung pentru jocul responsabil”, ne-a spus șeful AOJND într-un interviu. Printre altele, domnia sa consideră că interzicerea publicității în domeniu este o decizie care va avea efecte negative în primul rând asupra jucătorilor, care vor fi expuși doar publicității operatorilor de jocuri de noroc fără licență în România, publicitate ce nu poate fi ținută sub control în mediul online: “Interdicția totală ar aduce prejudicii și sportului românesc, care ar rămâne fără o sursă importantă de venituri pentru dezvoltare, precum și mass-media”. AOJND crede că cea mai bună soluție nu este interdicția totală, ci un control mai atent al mediilor și intervalelor orare în care este distribuit materialul publicitar, precum și un cod de conduită care să fie asumat de toți operatorii de jocuri de noroc licențiați în România.

Reporter: A trecut aproape un an de când am ieșit din pandemie. A fost segmentul organizatorilor de jocuri online unul dintre câștigătorii crizei sanitare?

Odeta Nestor: Pandemia a fost un moment dificil pentru toată lumea și pentru toate sectoarele economice, dar privind retrospectiv acum, la trei ani distanță de la acel moment, aș spune că două idei s-au conturat foarte clar. Prima este orientarea către online. Aceasta este o tendință generală, nu doar în gambling. Ea începute de dinainte, dar pandemia a accelerat-o și a extins-o inclusiv în zone și domenii noi. Cu siguranță că viitorul va aduce tot mai multă digitalizare, aceasta este direcția spre care se îndreaptă lucrurile, iar

oricând cât este de important să avem o reglementare corectă a domeniului dublată de o cultură puternică a ceea ce înseamnă gamblingul responsabil. Aici cred că mai sunt multe de făcut - și legislative, dar și pentru a înțelege că jocurile de noroc trebuie să fie o sursă de divertisment sigur pentru jucător.

Reporter: Care sunt principalele probleme ale domeniului și ce soluții există pentru remedierea acestora?

Odeta Nestor: Principala problemă este lipsa unui dialog real între operatori și autorități. Am o experiență de aproape 20 de ani în domeniul jocurilor de noroc, atât în România, cât și în străinătate, așadar am văzut multe situații și vă

Reporter: În Parlament se află în dezbatere inițiativa privind proximitatea locațiilor în care operează operatorii de jocuri și cea care vizează interzicerea publicității în domeniul gamblingului. Ce efecte vor avea acestea asupra domeniului, dar și asupra bugetului de stat, dacă vor fi aprobate?

Odeta Nestor: Cu mare regret vă pot spune, la modul general, că dacă acum un an mă măndream cu faptul că România era un exemplu de succes în ceea ce privește reglementarea în domeniul gamblingului, în prezent situația se deteriorează în mod accelerat. Referitor la inițiativa privind proximitatea locațiilor – nu vrem să ne pronunțăm noi, în calitate de Asociație care reprezintă operatorii online, asupra unei inițiative care vizează segmentul land-base. Ca regulă generală, valabilă indiferent de domeniu, credem că inițiativa legislative trebuie să fie întotdeauna rezultatul unor discuții și consultări prealabile cu toate părțile interesate. În ceea ce privește inițiativa privind interzicerea publicității, este o decizie care va avea efecte negative în primul rând asupra jucătorilor, care vor fi expuși doar publicității operatorilor de jocuri de noroc fără licență în România, publicitate ce nu poate fi ținută sub control în mediul online. Interdicția totală ar aduce prejudicii și sportului românesc, care ar rămâne fără o sursă importantă de venituri pentru dezvoltare, precum și mass-media. AOJND crede că cea mai bună soluție nu este interdicția totală, ci un control mai atent al mediilor și intervalelor orare în care este distribuit materialul publicitar, precum și un cod de conduită care să fie asumat de toți operatorii de jocuri de noroc licențiați în România.

Reporter: Cum apreciați fiscalitatea din domeniu?

Odeta Nestor: După cum vă

amintiți, în vara anului 2022 autoritățile au decis majorarea taxelor operatorilor din domeniul jocurilor de noroc. Decizia a fost netransparentă și am fost cu adevărat surprinși de decizia autorităților de a modifica sistemul de taxare a domeniului fără consultări prealabile și fără a lăsa un timp de negociere, de reflecție. Am spus și atunci și o repetăm - înțelegem nevoia Guvernului de a găsi surse de finanțare, mai ales în actualul context economic dificil, dar soluția nu o reprezintă adoptarea de decizii peste noapte și fără o fundamentare teoretică și practică. În plus, măsura a fost și discriminatorie la adresa operatorilor din zona de gambling online. Noi credem că, prin transparența și mecanismele specifice zonei de online, această industrie asigură trasabilitatea veniturilor, transparența jocului și a plăților, un cadru clar monitorizat și reglementat, care poate fi mult mai corect și mai ușor gestionat. Așadar, credem că Guvernul ar trebui să încurajeze și să susțină tocmai această zonă.

Reporter: Ce investiții derulează acum operatorii de jocuri la distanță?

Odeta Nestor: Operatorii de jocuri de noroc online fac investiții semnificative atât pentru a asigura infrastructura necesară jucătorilor, cât și pentru a garanta un mediu sigur de joc. Sunt operatori internaționali, cu multă experiență în zona de safe gambling, care au dezvoltat sistemele electronice astfel încât experiența utilizatorilor să fie una plăcută și sigură. Ca tendință se remarcă utilizarea pe scară tot mai largă a inteligenței artificiale și cred că în viitor aceasta va juca un rol tot mai important. Vă pot spune că, în prezent, IA este folosită de operatorii din segmentul online pentru identificarea tiparelor comportamentale periculoase și pentru excluderea de la joc a uti-

lizatorilor care au acest tip de comportament. Referitor la membrii AOJND, vorbim despre operatori internaționali. Investițiile făcute în alte jurisdicții sunt implementate și în România. Chiar dacă mentalitatea jucătorului român este diferită față de cea a altor cetățeni europeni, operatorii licențiați implementează pe platforma din România același sistem de control și de prevenire a formelor de comportament negative, de deviere de la jocul responsabil. **Reporter:** Cu ce rezultate a încheiat anul trecut piața de gambling? Ce cifră de afaceri a înregistrat față de 2021 și câți organizați de jocuri sunt acum autorizați în piață?

Odeta Nestor: Așteptăm datele pentru 2022. Conform raportului de activitate al ONJN pentru 2021, totalul taxelor aferente jocurilor de

Conform raportului de activitate al ONJN pentru 2021, totalul taxelor aferente jocurilor de noroc la distanță pentru anul trecut a fost de peste 1 miliard de lei. Acestei sume i se adaugă taxele licențelor cl II, precum și taxele pe profit și impozitul pe salarii pentru angajați și servicii conexe".

noroc la distanță pentru anul trecut a fost de peste 1 miliard de lei. Acestei sume i se adaugă taxele licențelor cl II, precum și taxele pe profit și impozitul pe salarii pentru angajați și servicii conexe. Așadar, vorbim despre o sumă considerabilă care cred că este un argument suficient pentru a înțelege că sunt o parte importantă a industriei de gambling și cu o contribuție semnificativă la bugetul de stat. **Reporter:** Care sunt perspectivele sectorului?

Odeta Nestor: Credem că viitorul aparține gamblingului online. Tendința către digitalizare este clară și ireversibilă. De asemenea, inteligența artificială joacă un rol din ce în ce mai important și cred că aici este soluția pe termen lung pentru jocul responsabil. Sigur că vorbim de investiții care implică și costuri foarte mari pentru operatori. Autoritățile pot ajuta foarte mult prin crearea și întreținerea unui cadru predictibil și transparent pentru operatori, care să aibă astfel garanția că nu vor vedea impuse peste noapte măsuri economice dure împotriva lor. **Reporter:** Mulțumesc! ■

AOJND crede că cea mai bună soluție nu este interdicția totală, ci un control mai atent al mediilor și intervalelor orare în care este distribuit materialul publicitar, precum și un cod de conduită care să fie asumat de toți operatorii de jocuri de noroc licențiați în România".

în zona de gambling vă pot spune că operatorii licențiați pe piața din România fac eforturi investiționale semnificative pentru a menține piața atractivă, dar și sigură pentru jucători. A doua idee pe care aș dori să o subliniez este mai mult una de substanță, de filozofie a domeniului. În momentele de criză (cum a fost pandemia) vedem mai mult decât

pot spune cu certitudine că soluția se va găsi prin cooperarea dintre autorități și operatori. Atât timp cât autoritățile vor fi lipsite de transparență și vor adopta măsurile în mod unilateral, fără o consultare reală, operatorii vor fi nevoiți să își regândească planurile, la rândul lor, în detrimentul jucătorilor, dar și al altor sectoare conexe din economie.

SLOTURI

„Nu suntem împotriva niciuneia
măsuri legislative, dar nici
reglementările nu trebuie să fie
împotriva noastră”

(Interviu cu Sorin Georgescu, președintele Asociației Organizatorilor de Sloturi - ROMSLOT)

● “Ne așteptăm ca, în următorii zece ani, industria să crească de la două miliarde la trei miliarde euro”

Taxele din industria jocurilor de noroc au crescut, în acest an față de anul trecut, cu peste 30%, ca urmare a modificării Codului Fiscal din vara lui 2022, ne-a spus Sorin Georgescu, președintele Asociației Organizatorilor de Sloturi – ROMSLOT, în cadrul unui interviu. Acesta estimează că taxele specifice industriei jocurilor de noroc vor fi mai mari, în 2023, cu 200-300 de milioane de euro. Costurile operaționale au crescut considerabil și orice mărire a taxelor conduce la oprirea investițiilor sau/și la închiderea locațiilor, mai apreciază specialistul, adăugând, printre altele, că gradul de colectare, de peste 98%, poate fi afectat considerabil de majorarea taxelor, astfel încât taxele vor fi mai mari, dar suma colectată la bugetul de stat va fi mai mică.

Reporter: Și-a revenit sectorul jocurilor de noroc după cei doi ani de pandemie? Ce pierderi au înregistrat companiile din gambling în acea perioadă și ce strategii au avut pentru a rămâne în piață?

Sorin Georgescu: Piața de gambling se află încă în plin proces de revenire, după doi ani de pandemie, perioadă care a adus o serie de dezechilibre, atât la nivel macro-economic, cât și la nivelul fiecărei societăți în parte. A fost un fel de amortițe socio-economică, de reconfigurare a tot ceea ce știam până în acel moment.

Pierderile au fost de la cele materiale, până la cele de personal. Cât privește strategiile de a rămâne pe piață, ele au depins de gradul de adaptabilitate al fiecărui jucător din industrie.

Pandemia și restricțiile nu au avut doar un impact financiar, ele au însemnat și o schimbare de paradigmă, un nou mod de a gândi business-ul și de a se adapta unei piețe și unei societăți debusolate. Nimic nu mai era predictibil, nimic nu mai funcționa așa cum știam. Interesant este că industria a reușit totuși să se adapteze și să se reorganizeze într-un termen scurt.

Dincolo de provocări, de necunoscute, de lipsa predictibilității, industria a reușit să găsească soluții pentru a supraviețui. Cum este această supraviețuire și ce urmează după ea? Asta depinde de fiecare companie în parte, iar rezultatele încă nu le vedem pe deplin. Cert este că cei care au înțeles că este nevoie de o schimbare de perspectivă, că pandemia nu a afectat doar business-ul lor, ci întreaga societate, cei care au înțeles că este nevoie de solidaritate, de responsabilitate sunt cei care au rămas în continuare pe piață.

Fără îndoială, cea mai importantă lecție a perioadei de pandemie este aceea că industria jocurilor de noroc a

euro, bani care ajung la bugetul de stat.

Prin urmare, închiderea sălilor de jocuri nu a afectat doar companiile din domeniu, ci și statul. Pe de altă parte, toate domeniile au înregistrat pierderi în contextul pandemiei, nu putem spune că pierderile la bugetul de stat au depins doar de industria noastră. Noi am continuat să plătim taxele și impozitele, chiar și atunci când am funcționat cu capacitate redusă și program redus.

Am înțeles că pandemia nu a fost doar despre noi. Dincolo despre campania de vaccinare despre care v-am vorbit, industria a luat toate măsurile necesare pentru a asigura un mediu sigur toți operatorii economici. În momentul în care s-a constatat că sunt un mediu sigur, cu risc scăzut de infec-tare, săliile au început să fie deschise, inițial la capacitate redusă.

Reporter: Ce măsuri guvernamentale au fost adoptate pentru sprijinirea pieței de profil?

Sorin Georgescu: Dacă vorbim de perioada pandemiei, aceleași ca pentru toți operatorii economici. În momentul în care s-a constatat că sunt un mediu sigur, cu risc scăzut de infec-tare, săliile au început să fie deschise, inițial la capacitate redusă.

Dacă vorbim de perioada post-pandemică, constatăm faptul că statul a fost nevoit să ia noi măsuri pentru redresare economică, să aplice noi taxe și impozite, iar industria noastră a fost printre primele vizate. O altă lecție de supraviețuire.

Reporter: Care sunt principalele probleme ale domeniului și ce soluții există pentru remedierea acestora?

Sorin Georgescu: Predictibilitate. Cred că acesta e cuvântul de care industria are nevoie. Avem nevoie de predictibilitate legislativă, de măsuri economice care să fie luate în acord cu specificitățile industriei.

Industria de jocuri de noroc este una dintre industriile de entertainment peste 18 ani. Perspectivile industriei vor fi influențate de societate și Parlament în următorii ani, în funcție de maniera în care industria alege să își asume și să respecte rolul și poziția pe care le are în societate".

arătat maturitate și responsabilitate. Am fost prima industrie care a lansat o campanie de vaccinare. Cred că a fost o surpriză pentru toată lumea ca primul pas de responsabilitate socială să vină de la industria jocurilor de noroc.

Reporter: Ce pierderi au fost înregistrate la bugetul de stat ca urmare a închiderii sălilor de jocuri de noroc în contextul crizei sanitare?

Sorin Georgescu: În primul rând, trebuie să spunem că sectorul jocurilor de noroc este unul dintre cei mai importanți plătitori de salarii, taxe și impozite, cu un grad de colectare de peste 99% și peste 45.000 de locuri de muncă. Ce pot spune este că, în momentul în care funcționează, industria plătește taxe zilnice de aproape 2,5 milioane de

Industria jocurilor de noroc a arătat, în tot acest timp, că este și matură și responsabilă. Prin urmare, suntem un partener de dialog sincer, transparent, asumat. Dacă suteam consultați, atunci orice măsură care va fi luată va fi în beneficiul statului, dar în același timp, nu va sufoara o industrie care este unul dintre cei mai mari contribuitori la bugetul de stat.

Industria mai are nevoie și de o comunicare mai bună, are nevoie să comunice mai mult, mai clar, mai bine. Imaginea industriei este construită pe baza unor mituri, vedem adesea doar o față a industriei. Și aici este, în mare parte, responsabilitatea noastră, pentru că ține de noi să arătăm și celalaltă fațetă, cea a unei industrii mature, co-

Photo credit: Cristina Paraschiv

recte față de stat, transparente.

Jocurile de noroc reprezintă o activitate recreativă și o sursă de divertisment. Se uită de multe ori faptul că suntem o industrie de entertainment. Aș aminti aici studiul realizat în primăvara anului trecut de Institutul Român de Evaluare și Strategie (IRES), la comanda Asociației Organizatorilor de Sloturi - Romslot, Asociației Organizatorilor de Jocuri de Noroc - Rombet și a Patronatului Organizatorilor de Pariuri din România - Romanian Bookmakers. Potrivit acestui studiu, majoritatea românilor (61%) care au practicat cel puțin o dată jocuri de noroc consideră industria gamblingului o sursă de divertisment. Românii știu că jocurile de noroc sunt despre divertisment, iar asta trebuie să nu uităm nici noi.

Reporter: Cum apreciați legislația din sector?

Sorin Georgescu: Nu noi suntem cei care facem legile, dar noi suntem cei care trebuie să le respecte și să aplice măsurile decise de autorități. Pentru noi, cei din industrie, este important ca fiecare măsură decisă să fie aplicabilă și să fie în concordanță cu specificitățile domeniului nostru de activitate. Tocmai de aceea, reiterăm faptul că este important să existe un dialog între legiuitorii și industrie. Nu suntem împotriva niciunei măsuri, dar nici ele nu trebuie să fie împotriva noastră, ci în sprijinul consumatorilor și al unei economii viabile. Industria jocurilor de noroc, prin asociațiile reprezentative, dorește să fie un partener de dialog cu toate autoritățile de reglementare.

Un prim pas spre dialog a fost făcut la sfârșitul anului trecut, când reprezentanții industriei, experții în domeniu, liderii de opinie, autoritățile de reglementare, parlamentarii au stat toți la aceeași masă și au vorbit despre provocările industriei. S-a vorbit despre percepții versus realitate, despre autoreglementare, despre publicitate, iar discuțiile au fost într-un mod transparent și onest. Vrem să continuăm astfel de întâlniri, pentru că înțelegem pe deplin că o mai bună cunoaștere a industriei înseamnă și o mai bună reglementare.

Reporter: Ce efecte asupra domeniului, dar și asupra bugetului de stat vor avea cele două proiecte legislative care se află în dezbatere în Parlament?

Sorin Georgescu: Calculele privind efectele asupra bugetului de stat cred și sper că au fost făcute de către

inițiatorii respectivelor proiecte. Îmi imaginez că atunci când decizi să schimbi ceva există în spate o analiză amănunțită. Dacă vorbim despre efectele asupra domeniului, atunci e greu de dat un răspuns clar. Ce înseamnă proximitate? Care este limita? Cum o stabilim? Dacă jocurile de noroc sunt exclusiv pentru 18+, atunci putem vorbi despre o suprareglementare? Va dispărea industria? Ajută în mod real proximitatea? Care sunt costurile? Care sunt avantajele? Cred că trebuie să pornim de la toate aceste întrebări. Să ne așezăm la aceeași masă, legiuitorii și industrie, să răspundem la întrebări și apoi să identificăm soluția optimă.

Cât privește publicitate, noi credem că este nevoie de responsabilitate, interzicerea totală nu este o soluție. Și putem să ne uităm la exemplele din alte țări. Faptul că a fost interzisă publicitatea a însemnat consumatorii mai puțini? Pe de altă parte, vă garantez că industria este interesată de o reglementare corectă din acest punct de vedere. Și da, este nevoie și de o autoreglementare și de mai multă responsabilitate. Asociațiile din domeniu au în mod permanent un dialog și discută în mod constant despre cum să păstrăm industria la nivelul de maturitate și de responsabilitate de care a dat dovadă în pandemie, spre exemplu. Suntem entertainment și în zona asta trebuie să rămânem, acesta este principalul mesaj al industriei.

Atunci când iei o decizie, când aplici o măsură legislativă trebuie să știi exact cui i se aplică și dacă este funcțională.

Vă dau un exemplu recent - există o sentință din luna ianuarie, dată de o instanță din Belgia, potrivit căreia registrul de acces în sălile de pariuri intră în conflict cu GDPR. Avem și în România o lege asemănătoare, pentru care nău există norme de aplicare. Despre asta este vorba: dacă stabilim o anumită măsură, hai să vedem cum o putem aplica, iar pentru asta este nevoie de dialog, de cunoaștere a domeniului. De aceea, reiterez faptul că industria este deschisă oricărui dialog, doar să fim întrebați, consultați.

Și mai este un exemplu, tot recent. În Liechtenstein a fost respins cu majoritate referendumul privind propunerea de interzicere a cazinourilor. Chiar Principele Hans Adam al II-lea s-a pronunțat împotriva interdicției, la fel și Guvernul, care a susținut că în-

dustria de gambling este o sursă importantă de venit, iar interdicția este o măsură prea drastică pentru rezolvarea problemelor precum dependența.

Depinde foarte mult de cum te raportezi la industrie, dacă te raportezi ca la un domeniu al divertismentului, ca la un plătitor corect la stat sau dacă te raportezi emoțional, în funcție de percepții.

Poate puțină lume știe, dar industria jocurilor de noroc nu este doar unul dintre cei mai importanți sponsori ai sporturilor, susținem și cultura. Un procent de 4% din sumele colectate la bugetul de stat de la operatorii economici care desfășoară activități în domeniul jocurilor de noroc este direcționat anual către Fondul cinematografic pentru încurajarea și susținerea industriei cinematografice. Mai avem o lege de la sfârșitul anului trecut prin care s-a stabilit că firmele din domeniul jocurilor de noroc trebuie să plătească o contribuție de 0,5% din veniturile realizate către Fondul Cultural Național.

Veți vedea în curând o serie de inițiative venite din partea industriei, prin care vom sprijini atât cultura, cât și educația. Educația financiară este extrem de importantă și este soluția pentru multe dintre problemele cu care se confruntă societatea românească.

Reporter: Cum influențează războiul de la granița sectorul jocurilor de noroc și ce efecte are actualul cadru macro-economic asupra domeniului de gambling?

Sorin Georgescu: Nu cred că putem să vorbim despre o influență directă a războiului asupra activității jocurilor de noroc, însă cu siguranță există o influență în ceea ce privește încrederea consumatorilor, precum și costurile. Vorbim despre aceeași influență ca în toate sectoarele economice.

De asemenea, anul 2023 va fi complicat din punct de vedere al prețurilor echipamentelor, al termenelor de livrare sau al costurilor utilităților. Probabil vor crește și costurile cu resursa umană. Nu ne simțim speciali din acest punct de vedere. Sperăm doar ca peste toate aceste realități să nu vină și alte măsuri care să complice și mai mult activitatea.

Reporter: Cum apreciați fiscalitatea din domeniu?

Sorin Georgescu: Apreciez fiscalitatea ca fiind lipsită de predictibilitate. După modificarea Codului Fiscal, în vara anului 2022, în acest an față de anul trecut taxele din industria jocurilor de noroc au crescut cu peste 30%. Estimăm, în 2023, o sumă de 200-300 de milioane de euro în plus - taxe specifice industriei de jocuri de noroc. După pierderile provocate de închiderea sau de limitarea activității în 2020 și 2021, taxele au crescut considerabil în vara anului 2022. Costurile operaționale au crescut considerabil și orice mărire a taxelor conduce la oprirea investițiilor sau/și la închiderea locațiilor. Gradul de colectare, de peste 98%, poate fi afectat considerabil de majorarea taxelor, astfel încât taxele vor fi mai mari, dar suma colectată la bugetul de stat va fi mai mică.

Reporter: Ce investiții derulează acum operatorii de jocuri de noroc?

Sorin Georgescu: Este greu să vorbești despre investiții într-o perioadă dificilă din punct de vedere economic, dar cert este că vom investi în calitatea personalului, în siguranța și în încrederea consumatorilor de divertisment responsabil.

Reporter: Ce acțiuni întreprind operatorii de profil pentru a veni în

întâmpinarea unui joc responsabil?

Sorin Georgescu: În primul rând, avem Asociația Joc Responsabil, un program susținut exclusiv de către industrie, singurul dedicat persoanelor care se confruntă cu probleme de joc. Există o linie telefonică gratuită, prin care se oferă consiliere de specialitate gratuită, sunt o serie de programe, de materiale de informare cu privire la jocul responsabil. Tot acest sprijin a venit la inițiativa industriei. Iar în prezent, Oficiul Național pentru Jocuri de Noroc și Asociația Joc Responsabil au semnat un protocol de colaborare și sprijin reciproc în identificarea, dezvoltarea și promovarea în comun a programelor informative și de conștientizare privind participarea responsabilă la activitatea de jocuri de noroc.

Vreau să subliniez, însă, că toate aceste inițiative nu sunt suficiente dacă, în viitor, ca societate, nu investim în educația financiară. Industria va face un pas spre a susține și demara proiecte în această direcție, dar este nevoie de sprijin și de parteneriat cu statul român. Iar aici nu vorbim despre binele unei industrii, vorbim despre binele unei societăți.

Reporter: Care sunt tendințele din piață – se cunoaște o trecere a jucătorilor din offline în online?

Sorin Georgescu: Cred că după pandemie cu toții am încercat să ne recuperăm normalitatea. Astfel, cred că, în general, consumul revine la echilibrele anterioare, iar despre industria jocurilor de noroc așteptăm raportările anului 2022, în această primăvară. Cred că operatorii online beneficiază de o evoluție generală a tehnologiei pe care operatorii offline trebuie să o combată prin creativitate, pe fondul crizei de resursă umană.

Reporter: Cu ce rezultate a încheiat anul trecut piața de gambling?

Sorin Georgescu: Cred că vom vedea o creștere a veniturilor în anul 2022 față de 2021 cu 15-20%, ca urmare a inflației și a faptului că, în primul trimestru din 2021, aveam în

continuare restricții de program și supraprafa.

Reporter: Cum a evoluat tehnologia din domeniu și tipurile de jocuri?

Sorin Georgescu: Tehnologia utilizată în industria jocurilor de noroc a evoluat, în special datorită segmentului de online. Evoluția platformelor, a furnizorilor de conținut și acumularea datelor de către operatorii își vor spune cuvântul în următorii ani.

Tipurile de jocuri de noroc prezente pe piață au stagnat, astfel că sunt aceleași de dinainte de pandemie.

Reporter: Care sunt cele mai populare jocuri?

Sorin Georgescu: Ce mai populare jocuri sunt cele cu fructe și simboluri, cu tradiție în piața jocurilor de noroc. Această realitate va fi influențată în următorii ani de producătorii de conținut pentru online, prin interactivitate, grafică și sunet.

Reporter: Care sunt perspectivele sectorului?

Sorin Georgescu: Industria de jocuri de noroc este una dintre industriile de entertainment peste 18 ani. Perspectivile industriei vor fi influențate de societate și Parlament în următorii ani, în funcție de maniera în care industria alege să își asume și să respecte rolul și poziția pe care le are în societate.

Ne așteptăm să vedem aceleași creșteri ca și în consum, astfel încât, în următorii zece ani, industria să crească de la valoarea de două miliarde la trei miliarde euro.

Reporter: Mulțumesc! ■

LOTO

Peste 166 milioane lei - profitul Loteriei Române în 2022

(Interviu cu Ionuț Valeriu Andrei, directorul general al Loteriei Române)

Chiar dacă în ultimii ani și, mai cu seamă ca urmare a pandemiei, s-a remarcat o creștere a comerțului digital, în cazul domeniului jocurilor de noroc partea de land-based rămâne de departe cu principala pondere în veniturile organizatorilor de jocuri de noroc, ne-a spus, în cadrul unui interviu, Ionuț Valeriu Andrei, directorul general al Loteriei Române. Acesta estimează că, cel puțin pe termen mediu, land-based-ul va manifesta o creștere estimată de 10%-11%, în timp ce online-ul va crește mult mai accentuat, cu până la 16%-20%.

Veniturile totale preliminate la finalul anului trecut înregistrate de Loteria Română au fost mai mari de 1,21 miliarde lei, compania de stat având un profit brut preliminar de peste 166 milioane lei.

Reporter: Cum a evoluat activitatea Loteriei Române în timpul pandemiei și cum ați ieșit din criza sanitară?

Ionuț Valeriu Andrei: În mod evident, efectele pandemiei s-au resimțit puternic și la nivelul Loteriei Române, așa cum s-a întâmplat de altfel în întreg sectorul jocurilor de noroc. Loteria Română a avut activitatea complet suspendată timp de trei luni în anul 2020, urmată de o nouă perioadă în ultimul trimestru al anului 2020 și începutul anului 2021, în care un număr foarte mare de agenții loto au fost închise, fiind menținute restricții pentru agențiile loto tradiționale, urmare a deciziilor Comitetelor Județene pentru Situații de Urgență din cauza numărului mare de cazuri de COVID-19.

Cea mai importantă provocare din perioada pandemiei a fost gestionarea cât mai eficientă a efectelor pandemiei asupra activității companiei. Principalele priorități în acest context au fost grija față de sănătatea și siguranța angajaților și a jucătorilor pe de o parte, păstrarea locurilor de muncă pe de altă parte și, foarte important, punerea în practică a strategiilor de redresare și dezvoltare a companiei pentru obținerea unor rezultate cât mai bune.

În ciuda perioadei dificile pe care am traversat-o, Loteria Română a reușit să se adapteze, așa cum a fă-

confirmate prin rezultate concrete în următorii doi ani, a fost parteneriatul încheiat cu ZebraPay, lider de piață în industria de plăți self service din România, cu peste 8.800 de stații de plată SelfPay la nivel național, atât în mediul urban, cât și în mediul rural. Acest parteneriat a fost lansat la începutul lunii noiembrie 2020, într-o perioadă în care foarte multe agenții loto aveau activitatea suspendată și a fost bine primit de către jucători, pe lângă faptul că a reprezentat o adevărată gură de oxigen pentru companie într-o perioadă dificilă și un prim pas în dezvoltarea unor canale alternative de vânzare.

Dat fiind faptul că terminalele de joc autonome s-au dovedit o alternativă practică și la îndemâna jucătorilor și în cazul Loteriei Române, care a urmat, în acest sens, un model implementat cu succes de multe loterii din Europa, s-au făcut noi demersuri pentru dezvoltarea acestui segment. Astfel, în luna mai a anui 2021 s-a încheiat un contract de mandat cu Qiwi Romania, parteneriat similar celui încheiat cu ZebraPay. Acesta deține peste 1.200 de terminale la nivel național, atât în mediul urban, cât și în cel rural.

Totodată, a fost indentificat și un alt segment pentru vânzarea produselor de tip loto tradițional, prin echipamente POS operate de personalul propriu al celor care dețin aceste

Sursa foto: facebook / Ionuț Andrei

rilor. În acest sens, compania noastră a încheiat un contract cu CEC Bank.

Extinderea colaborării cu rețele mari de retail-eri și menținerea și creșterea parteneriatelor existente cu LagardPre Travel Retail, Carrefour, OMV, TabacXpress, Artima, Columbus și Profi au reprezentat și în ultimii doi ani obiective importante în strategia de dezvoltare a rețelei de vânzare. În această categorie se înscrie și colaborarea începută în anul 2021 cu Rompetrol, pentru vânzarea de produse de tip loz instant în 162 de locații ale partenerului.

Prin urmare, în acest context, cu toate constrângerile și dificultățile care au apărut pe parcursul pandemiei și în perioada imediat următoare, C.N. „Loteria Română” S.A. a reușit ca și în cel mai dificil an al pandemiei, 2020, să rămână pe profit.

Reporter: Care considerați că sunt principalele probleme ale domeniului și ce soluții există pentru remedierea acestora?

Ionuț Valeriu Andrei: Piața jocurilor de noroc din țara noastră a atins un nivel de maturitate și se află, în prezent, ca urmare a numeroaselor provocări prin care a trecut în ultimii trei ani, într-o perioadă de transformare și reorganizare, de adaptare la noile cerințe legislative pe de o parte și, pe de altă parte, de aliniere la cele mai noi tendințe din domeniu, în acord cu așteptările publicului jucător, dar și cu o atenție sporită față de toate aspectele care privesc jocul responsabil.

Reporter: Ce efecte are actualul cadru macro-economic – inflția, criza sanitară, creșterea dobânzilor, războiul de la graniță – asupra domeniului în care activați?

Ionuț Valeriu Andrei: Fiecare dintre fenomenele la care faceți referire afectează în mod evident și domeniul jocurilor de noroc și reprezintă tot atâtea provocări pentru identificarea unor strategii cât mai eficiente de menținere și dezvoltare a businessului, cu respectarea standardelor specifice.

În cazul Loteriei Române, al cărei principal scop este acela de a contribui la crearea fondurilor necesare finanțării obiectivelor de interes public național, asemenea altor loterii de stat din Europa, principala provocare în acest context rămâne aceea de maximizare a veniturilor companiei și adaptare continuă la așteptările și

cerințele jucătorilor, cu respectarea tuturor standardelor privind jocul responsabil.

Reporter: Cum apreciați legislația din sector (ce lipsuri are aceasta)? Ce efecte asupra domeniului, dar și asupra bugetului de stat vor avea cele două proiecte legislative care se află în dezbateri în Parlament (inițiativa privind proximitatea locațiilor în care operează organizatorii de jocuri și cea care vizează interzicerea publicității în domeniul gamblingului)?

Ionuț Valeriu Andrei: Compania Națională "Loteria Română" S.A. este organizată și funcționează în prezent sub autoritatea Ministerului Economiei și respectă toate dispozițiile legale aplicabile activității pe care o desfășoară.

De asemenea, precizăm faptul că avem o implicare activă și constantă în relația cu autoritățile, inclusiv cu autoritatea de reglementare și am fost întotdeauna deschiși față de orice inițiativă constructivă, inclusiv în ceea ce privește legislația specifică domeniului.

Reporter: Ce investiții derulați în prezent și ce buget ați alocat în acest sens?

Ionuț Valeriu Andrei: Principalele proiecte de investiții derulate în prezent de Loteria Română și cele avute în vedere pentru acest an vizează creșterea gradului de confort al jucătorilor și al angajaților prin modernizarea agențiilor loto (lucrări de reabilitare, echipamente noi de aer condiționat etc.). De asemenea, se are în vedere rebranduirea a 70 de agenții loto.

Un alt proiect important de investiții aflat în derulare constă în introducerea unui sistem informativ de tip ERP (Enterprise Resource Planning) pentru creșterea eficienței activității, a utilizării resurselor materiale și umane, creșterea productivității, reducerea costurilor, optimizarea proceselor și a activității de business.

Reporter: Ce noi produse ați lansat și ce urmează să scoateți în piață?

Ionuț Valeriu Andrei: Diversificarea portofoliului de produse de tip loz instant, prin lansarea periodică de noi serii de lozuri răzuibile, în plic și randalinate, reprezintă o preocupare constantă, dat fiind faptul că acest tip de produse se află în continuare pe un trend ascendent în preferințele jucătorilor.

Reporter: Care sunt tendințele

din piață pe segmentul pe care activați – se cunoaște o trecere a jucătorilor din offline în online, după procesul de digitalizare forțată și ca urmare a pandemiei?

Ionuț Valeriu Andrei: Chiar dacă în ultimii ani și, mai cu seamă ca urmare a pandemiei, s-a remarcat o creștere a comerțului digital, în cazul domeniului jocurilor de noroc partea de land-based rămâne de departe cu principala pondere în veniturile organizatorilor de jocuri de noroc.

Reporter: Simțiți o modificare a cererii după pandemie și în ce sens?

Ionuț Valeriu Andrei: În mod evident, pandemia a accelerat această tendință de participare la jocurile de noroc prin intermediul online-ului, fără a produce însă modificări semnificative în ceea ce privește ponderea veniturilor provenite din land-based.

Reporter: Ce acțiuni întreprindeți pentru a veni în întâmpinarea unui joc responsabil?

Ionuț Valeriu Andrei: Loteria Română a depus toate diligențele și în anul 2022 a obținut certificarea privind Jocurile Responsabile, din partea European Lotteries Association, fiind singura companie din România ce deține această certificare.

Pentru Loteria Română, mesajul de joc responsabil sau de comportament responsabil față de jocurile de noroc este poate, mai mult ca oricând, în centrul strategiei de comunicare a companiei.

Alături de Asociația Joc Responsabil, Loteria Română a implementat un proiect prin care jucătorii noștri, dar și familiile lor pot accesa o linie de telefon gratuită de tip TEL-VERDE, 0800.800.099, prin intermediul căreia persoanele cu potențiale probleme de joc se pot programa la unul dintre cabinetele de psihoterapie pentru cinci ședințe gratuite de evaluare și consiliere psihologică.

De asemenea, realizăm intervenții prin personalul de vânzare în mod constant (ca urmare a trainingurilor realizate cu aceștia) față de jucătorii noștri, pentru a evita trecerea peste limita graniței recreative și să nu se îndrepte spre o eventuală adicție.

Reporter: Cu ce rezultate ați încheiat anul trecut și ce estimări aveți pentru anul în curs?

Ionuț Valeriu Andrei: Veniturile totale preliminate la data de 31.12.2022 sunt de peste 1,21 miliarde lei și se înregistrează un profit brut preliminar de peste 166 milioane lei, ceea ce înseamnă un grad de realizare a profitului brut de peste 103%.

Reporter: Ce strategie aveți pentru anul în curs?

Ionuț Valeriu Andrei: Principalele direcții strategice pentru anul în curs vizează comercializarea jocurilor de tip loto prin intermediul rețelelor alternative de tip online, eficientizarea rețelei de vânzare, extinderea colaborării cu rețele mari de retail-eri, menținerea și creșterea parteneriatelor existente, precum și modernizarea rețelei de vânzare.

Reporter: Câte puncte de vânzare are rețeaua Loteriei Române?

Ionuț Valeriu Andrei: C.N. Loteria Română are, în prezent, un număr de peste 2.000 de agenții loto proprii și mandatate la care se adaugă locațiile parteneri SelfPay, un-doi Centru de Plăți, PayPoint și Qiwi, în total peste 37.700 de locații. La acestea se adaugă peste 300 de puncte de vânzare, exclusiv produse de tip loz.

Reporter: Care sunt jocurile pe care le joacă cei mai mulți dintre clienții Loteriei?

Ionuț Valeriu Andrei: În topul preferințelor jucătorilor, în funcție de încasări, se află următoarele jocuri: Loto 6/49 și Noroc, Joker, Video-loterie și Loz Instant.

Reporter: Cum apreciați fiscalitatea din domeniu?

Ionuț Valeriu Andrei: Fiscalitatea în domeniul jocurilor de noroc a fost modificată prin O.G. nr. 15/2022 cu referire la O.U.G. nr. 77/2009 privind organizarea și exploatarea jocurilor de noroc, nivelul taxelor de licență, taxelor de autorizare și al altor taxe speciale pe care compania le achită la bugetul de stat pentru desfășurarea jocurilor de noroc a fost majorat din anul 2022, ar prin O.G. nr. 16/2022 cu referire la Legea nr. 227/2015 privind codul fiscal, baremele de impozitare ale câștigurilor obținute de participanți la jocurile de noroc au fost majorate din anul 2022, cu impact direct asupra câștigurilor nete achitate participanților.

Reporter: Care sunt perspectivele sectorului?

Ionuț Valeriu Andrei: Dacă ne raportăm la evoluția sectorului la nivel european, piața jocurilor de noroc din țara noastră urmând în bună măsură aceeași tendințe, putem estima că, cel puțin pe termen mediu, land-based-ul va manifesta o creștere estimată de 10%-11%, în timp ce online-ul va crește mult mai mult, cu până la 16%-20%. Chiar și în aceste condiții, conform analizelor efectuate la nivel european, diferența dintre land-based și online ca pondere în venituri va rămâne una semnificativă.

Reporter: Mulțumesc! ■

Implementarea plății cu cardul în toate agențiile loto proprii a fost încă un pas important făcut de Loteria Română, prin care a venit în întâmpinarea așteptărilor și nevoilor jucătorilor. În acest sens, compania noastră a încheiat un contract cu CEC Bank".

cut-o și în alte perioade grele din cei peste 116 ani de activitate. Astfel, ultimii doi ani și mai cu seamă anul care s-a încheiat au fost, în bună măsură, o confirmare a deciziilor corecte luate de către companie pentru traversarea acestei crize și în care s-au văzut rezultatele concrete ale unor proiecte demarate într-o perioadă dificilă.

Unul dintre cele mai importante proiecte implementate la finalul anului 2020, ale cărui beneficii au fost

echipamente. În acest sens, au fost încheiate în anul 2021 contracte de mandat cu doi mari operatori din piață, respectiv Mobile Distribution S.R.L. - un-doi Centru de plăți, serviciile fiind disponibile în peste 8.700 de locații și PayPoint Services cu peste 16.900 de locații.

Implementarea plății cu cardul în toate agențiile loto proprii a fost încă un pas important făcut de Loteria Română, prin care a venit în întâmpinarea așteptărilor și nevoilor jucăto-

Sursa foto: loto.ro

PARIURI

“Câștigătorul pandemiei – gamblingul online, pierzătorul – retailul”

(Interviu cu Liviu Popovici, președintele Romanian Bookmakers)

● “Jocurile de noroc ori vor fi responsabile, ori nu vor mai exista”

Piața de gambling din România a cunoscut o reazăzare considerabilă după perioada pandemică, cu un câștigător - gamblingul online - și un domeniu extrem de afectat - retailul, apreciază Liviu Popovici, președintele Romanian Bookmakers. Acesta ne-a spus, într-un interviu, că, de departe principala problemă a domeniului este percepția: “A opiniei publice, a guvernanților, a politicului și ceva mai puțin a clienților, care cunosc fenomenul din interior. Dacă este să corelăm această percepție și cu interesul de a atrage capital electoral, prin blamarea acestui sector de activitate, ajungem la ceea ce se întâmplă intensiv în această perioadă, respectiv o serie de proiecte de acte normative care lovesc în domeniul jocurilor de noroc, în special în cel de retail”.

Reporter: Cum considerați că a ieșit piața de gambling din pandemie?

Liviu Popovici: Piața de gambling din România a cunoscut o reazăzare considerabilă după perioada pandemică, cu un câștigător - gamblingul online - și un domeniu extrem de afectat - retailul. Restricțiile aplicate zonei de retail au fost extreme, deși măsurile de protecție a clienților au fost la unul din cele mai înalte standarde din întreaga economie și nici nu au fost sesizate de către autorități deviații de la aceste reguli. În aceste condiții, foarte mulți clienți s-au reorientat către gamblingul online, acesta cunoscând creștere two-digits în fiecare an pandemic. Ce ne bucură, însă, este faptul că o parte consistentă dintre acești clienți au revenit în locațiile specializate, ne referim aici în special la clienții care apreciază foarte mult interacțiunea socială.

Reporter: Care sunt principalele probleme ale domeniului și ce soluții există pentru remedierea acestora?

Liviu Popovici: De departe principala problemă este percepția. A opiniei publice, a guvernanților, a politicului și ceva mai puțin a clienților, care cunosc fenomenul din interior. Dacă este să corelăm această percepție și cu interesul de a atrage capital electoral, prin blamarea acestui sector de activitate, ajungem la ceea ce se întâmplă intensiv în această perioadă, respectiv o serie de proiecte de acte normative care lovesc în domeniul jocurilor de noroc, în special în cel de retail. Acesta este și scopul principal al Federației nou constituite, FedBet, mai exact să deruleze proiecte de îmbunătățire a percepției, să se implice activ în procesele legislative și să aibă un dialog constant cu autoritățile cu rol de decizie.

Reporter: Referitor la legislația din sector - ce lipsuri are aceasta?

Liviu Popovici: Legislația de jocuri de noroc din România este, fără nicio rețineră, una dintre cele mai avansate din Europa, dar nu înseamnă că nu are nevoie de îmbunătățiri. Îmbunătățirile au două direcții - una privește elimi-

Îmbunătățirile au două direcții - una privește eliminarea măsurilor excesive și fără efect, cum este cea recent impusă de a identifica toți clienții care intră într-o locație de jocuri de noroc. Cealaltă direcție este în sensul creșterii transparenței acestui domeniu, prin îmbunătățirea cheilor de control, mă refer aici în special la proiectele de stabilire a unor reguli clare pentru sistemele de monitorizare aplicabile celor două activități principale din retail, pariuri în cotă fixă și slot-machines”.

narea măsurilor excesive și fără efect, cum este cea recent impusă de a identifica toți clienții care intră într-o locație de jocuri de noroc. Cealaltă direcție este în sensul creșterii transparenței acestui domeniu, prin îmbunătățirea cheilor de control, mă refer aici în special la proiectele de stabilire a unor reguli clare pentru sistemele de monitorizare aplicabile celor două activități principale din retail, pariuri în cotă fixă și slot-machines. Un alt aspect extrem de important pe care ni-l dorim mult mai bine reglementat și chiar restrâns este modul în care jocurile de noroc comunică în spațiul public. Mă refer aici atât la publicitate în spațiul audiovizual, cât și la mesajele care sunt transmise și frecvența. Interzicerea, în orice formă, nu va fi niciodată o soluție viabilă întrucât va pune o industrie licențiată în aceeași categorie cu piața neagră.

Reporter: Ce implicații vor avea cele două proiecte legislative care se află în dezbateră în Parlament?

Liviu Popovici: Nu este prima dată când ne întâlnim cu un proiect referitor la proximitatea locațiilor. De-a lungul timpului, ne-am așezat la masă cu inițiatorii și am identificat împreună măsuri care să conducă la obiectivul principal pe care îl urmăreau, respectiv cel de a proteja minorii și persoanele vulnerabile. O mare parte dintre inițiatorii celorlalte proiecte anterioare au înțeles că, în această formă, obiectivul nu este atins și, mai mult decât atât, are un impact bugetar imens, atât la bugetul de stat, cât și la bugetele locale. Referitor la proiectul care urmărește interzicerea publicității, am afirmat în nenumărate rânduri că situația actuală nu poate să persiste și am solicitat în mai multe întâlniri cu politicieni stabilirea unor reguli clare de publicitate și comunicare.

Reporter: Ce efecte are actualul cadru macro-economic – inflația,

criza sanitară creșterea dobânzilor – asupra domeniului în care activați?

Liviu Popovici: Jocurile de noroc se desfășoară în același cadru economic precum celelalte activități permise în România. Orice stimul macro-economic ne afectează, întrucât, fiind o activitate de divertisment, populația afectată va reduce bugetele exact acolo unde nu este vital.

Reporter: Cum apreciați fiscalitatea din domeniu?

Liviu Popovici: Am fost și suntem o activitate cu un nivel de fiscalitate ridicat. Ceea ce supără cu adevărat este că, desi contribuim cu mult peste media celorlalte activități economice raportat la cifra de afaceri, periodic apar proiecte - și uneori se și materializează - de impunere a unor taxe parafiscale, ceea ce este contrar angajamentelor asumate de către România în fața Comisiei Europene. În 2009, a fost luată hotărârea de eliminare a taxelor parafiscale aplicabile domeniului jocurilor de noroc prin comasarea acestora în taxele specifice, respectiv taxa de licență și de autorizare, precum și taxa de viciu. Constatăm că tendința în această perioadă este de a ignora acea acțiune și de a ne întoarce în timp, în perioada de haito fiscal.

Reporter: Ce investiții derulează organizatorii de pariuri?

Liviu Popovici: Dacă este să vorbim despre investiții care au efect pe orizontală în economia românească, vorbim în special de investițiile din retail. Aici avem achiziții de produse și servicii, precum și zeci de mii de angajați care sunt specializați continuu. Aș scoate în evidență aplecarea din ce în ce mai mare a companiilor de jocuri de noroc către digitalizare și automatizare, precum și către diversificarea metodelor de plată, în special a celor electronice.

Reporter: Ce acțiuni întreprind organizatorii de profil pentru a veni în întâmpinarea unui joc res-

ponsabil?

Liviu Popovici: Avem o polarizare a pieței aici, din păcate. Vorbim în special de firmele mari care și-au dezvoltat sisteme de promovare a jocului responsabil, inclusiv cu identificarea jucătorilor vulnerabili și avem încă o mare parte a pieței de jocuri de noroc care alocă atenție destul de redusă acestui subiect. Aceasta conduce inclusiv la

Reporter: Cu ce rezultate a încheiat anul trecut piața de profil?

Liviu Popovici: Încă nu au fost publicate situațiile financiare ale companiilor, dar cu siguranță vom vedea un retail care se chinuie să-și revină după perioada pandemică și un online care, per total, are o creștere consistentă, dar, la modul individual, începe să fie afectat prin canalizarea indusă de intra-

Ce ne bucură este faptul că o parte consistentă dintre acești clienți au revenit în locațiile specializate, ne referim aici în special la clienții care apreciază foarte mult interacțiunea socială”.

unele distorsiuni concurențiale pe care am vrea să le reducem prin implementarea în legislație a unor obligații generale referitoare la principiile de joc responsabil. O bună radiografie a nivelului de implicare în promovarea responsabilității în gambling este modul în care companiile se implică în susținerea programelor derulate de Asociația Joc Responsabil (AJR). Un lucru de evidențiat aici este deschiderea arătată de către ONJN pentru colaborarea cu AJR, atât în schimbul de experiență dintre specialiștii AJR și departamentul de specialitate din ONJN, cât și în promovarea activității acestora.

rea pe piața a multor noi companii.

Reporter: Care sunt perspectivele sectorului?

Liviu Popovici: Ca să parafrzez un dicton din trecut, jocurile de noroc ori vor fi responsabile, ori nu vor mai exista. E o abordare extremă care are scopul doar să scoată în evidență necesitatea de a ne crește nivelul de responsabilitate și în același timp de a ne implica mult mai activ în promovarea a ceea ce facem, a nivelului de implicare în societate, a beneficiilor generate de către această industrie. Suntem în fața unei perioade electorale care, de obicei vine cu foarte multe provocări.

Reporter: Mulțumim! ■

AFACERI

„Este nevoie să reclădim ceea ce s-a șubrezit în ultima perioadă în materie de legislație”

(Interviu cu Vlad Soare, președintele Federației Organizatorilor de Jocuri de Noroc - FEDBET)

An peisajul industriei noastre de gambling a apărut, recent, Federația Organizatorilor de Jocuri de Noroc (FEDBET), înființată ca entitate a industriei de jocuri de noroc din România, cu membrii fondatori două asociații profesionale reprezentative din sector - ROMBET și Romanian Bookmakers. Vlad Soare, președintele FEDBET, ne-a declarat că există o colaborare strânsă și cu cea de-a treia asociație - ROMSLOT. Printre activitățile pe care le are în vedere Federația se numără formularea de propuneri legislative pentru îmbunătățirea cadrului legislativ specific, elaborarea de coduri de conduită și de business, conlucrarea cu autoritățile centrale și locale pentru a crea un mediu de afaceri predictibil și echitabil, derularea de programe de responsabilitate socială, cum ar fi de instruire și formare profesională sau perfecționare a persoanelor tinere, după cum ne-a spus Vlad Soare, într-un interviu.

Reporter: Reprezentați o entitate nouă în peisajul industriei de gambling din România. Vă rog să-mi spuneți mai multe despre aceasta și vă propun să începem cu asociațiile pe care le reunește.

Vlad Soare: FEDBET – Federația Organizatorilor de Jocuri de Noroc – a fost înființată ca federație a industriei de jocuri de noroc din România, având ca membri fondatori două asociații profesionale reprezentative din industria de jocuri de noroc, ROMBET și Romanian Bookmakers. În linia bunului obicei al ultimilor ani, când aceste asociații au desfășurat proiecte și demersuri în comun, putem spune că avem, deja, o colaborare strânsă și cu cea de-a treia asociație, ROMSLOT, care și-a arătat sprijinul pentru această entitate și sperăm ca, în curând, să devină și un membru activ.

identificat aceste nevoi comune și le-am transpus într-o serie de obiective pentru Federație și pentru întreaga industrie de gambling, de fapt.

Principalele obiective ale FEDBET sunt:

- Asigurarea reprezentării industriei jocurilor de noroc, atât pentru operatorii landbased, cât și pentru cei din online, în relația cu autoritățile sau cu oricare alte instituții ori entități care influențează acest domeniu de activitate;
- Asigurarea unei interacțiuni continue cu instituțiile statului pentru a obține un cadru legislativ echitabil pentru industrie;
- Susținerea și promovarea intereselor legislative, economice, sociale și profesionale ale industriei în relația cu autoritățile române și internaționale, entități private și persoane fizice;
- Asigurarea unei imagini publice

și echitabil, derularea de programe de responsabilitate socială, cum ar fi de instruire și formare profesională sau perfecționare a persoanelor tinere.

Reporter: Ce opinie aveți despre legislația din domeniul jocurilor de noroc și ce ar trebui modificat la aceasta?

Vlad Soare: FEDBET este singurul reprezentant cross-industry, atât pentru operatorii din landbased, cât și pentru operatorii online, urmărind să devină un partener strategic pentru ONJN, Guvern și Parlament și celelalte autorități cu rol de decizie în activitatea noastră. În aceste condiții, convingerea noastră este că va fi nevoie, printr-un efort susținut, să reclădim punțile de comunicare dintre industrie, autorități și public, să îmbunătățim percepția acestora, lucru pentru care FEDBET are deja mandat din partea industriei.

Reporter: Cum vede noua entitate proiectele legislative aflate, în prezent, în circuitul parlamentar și ce amendamente ar trebui aduse acestora?

Vlad Soare: Așa cum am afirmat, este nevoie să reclădim ceea ce s-a șubrezit în ultima perioadă, și anume percepția asupra acestui domeniu și relația cu legiuitorii. Avem nevoie de o comunicare mai activă cu factorii decidenți, dar și în spațiul public, o comunicare reală, bazată pe argumente pragmatice. Legislația jocurilor de noroc, deși este una dintre cele mai moderne din Europa, este perfectibilă. Industria, prin asociațiile reprezentative, a afirmat în repetate rânduri că își dorește să fie un partener activ al statului pentru că suntem de părere că numai printr-un dialog constant și constructiv, cu toți factorii implicați, se poate ajunge la cele mai bune soluții de

legiferare. Avem date și expertiza necesară și suntem deschiși să ne așezăm la masa discuțiilor pentru a fi mai bine cunoscuți și pentru o reglementare cât mai bună. Motivul pentru care ne confruntăm cu această avalanșă de inițiative legislative rezidă din felul în care suntem percepuți în exterior ca industrie.

Suntem conștienți de faptul că această industrie are o problemă cu ceea ce publicul crede în general despre ea și ne angajăm s-o abordăm și să diseminăm eforturile pe care le întreprindem, atât în ceea ce privește asigurarea unui mediu sigur pentru clienți, cât și în a evidenția contribuția pe care o avem în societate (prin veniturile pe care le aducem la buget și prin rolul în piața de divertisment). Este, însă, esențială o colaborare a mediului politic cu industria, întâi pentru a o înțelege mai bine, pentru a se asigura că eforturile de legiferare sunt orientate către o protecție reală a clienților și apoi pentru a înțelege că interzicerea jocurilor de noroc ar genera în societate mai multe pagube decât beneficii. Aceasta este una dintre misiunile Federației, să reclădească încrederea ce trebuie să existe între stat și industria de gambling și să îmbunătățească percepții.

Reporter: În ce mod colaborați noua Federație cu autoritățile din domeniu și cu mediul legislativ?

Vlad Soare: Oficial Național pentru Jocuri de Noroc, prin actuala conducere, a manifestat o deschidere extraordinară față de FEDBET, având în vedere o abordare utilă pentru întreaga industrie. Federația și-a stabilit pilonii strategici ai activității sale și lucrează la planuri și activități viitoare cu impact pozitiv asupra tuturor părților interesate, astfel încât să devină în curând o bună practică în regiune.

Reporter: Ce și-a propus Federația să facă pentru susținerea și pro-

movarea unui joc responsabil?

Vlad Soare: Implicarea în mediul social și în proiecte de responsabilitate socială reprezintă unul dintre punctele principale pe care Federația le urmărește. Vom susține, cu tot ce va fi nevoie, proiectele Asociației Joc Responsabil, care are o vastă expertiză în prevenția și combaterea adicției față de jocurile de noroc și, în plus, ne vom implica și noi, cu proiectele noastre proprii de responsabilitate socială. Din păcate, nu este suficient ca doar Federația sau operatorii privați să facă asta, este nevoie ca și statul să se implice mai mult în această privință, dar ne bucurăm că un prim pas a fost deja făcut și că vedem deschiderea pe care ONJN a arătat-o pentru colaborarea cu Asociația Joc Responsabil. În definitiv, operatorii din industrie susțin benevol

Industria de gambling este, în primul rând, o industrie de entertainment. Să nu uităm asta. Jucătorii trebuie să joace cu gândul că vor să se distreze, nu să câștige. În al doilea rând, operatorii de jocuri de noroc au mult mai mult de pierdut atunci când un jucător cu probleme intră în sala lor, decât câștigul de moment pe care l-ar avea de pe urma acestuia".

această entitate și, în plus, fiecare operator din industria de gambling plătește o taxă de viciu, dar și o contribuție pentru promovarea principiilor de joc responsabil.

Probabil că cititorii dumneavoastră se vor întreba de ce vrea industria să susțină programe de prevenție? Nu o să își diminueze profiturile? Este o falsă impresie. Industria de gambling este, în primul rând, o industrie de entertainment. Să nu uităm asta. Jucătorii trebuie să joace cu gândul că vor să se distreze, nu să câștige. În al doilea rând, operatorii de jocuri de noroc au mult mai mult de pierdut atunci când un jucător cu probleme intră în sala lor, decât câștigul de moment pe care l-ar avea de pe urma acestuia.

Suntem la început de drum, dar avem în spate asociații profesionale puternice și, la fel de important, companii care gândesc matur și responsabil, astfel încât împreună să reușim să armonizăm relația cu societatea și să avem un dialog constant cu mediul politic.

Reporter: Mulțumim! ■

Este nevoie să reclădim ceea ce s-a șubrezit în ultima perioadă, și anume percepția asupra acestui domeniu și relația cu legiuitorii. Avem nevoie de o comunicare mai activă cu factorii decidenți, dar și în spațiul public, o comunicare reală, bazată pe argumente pragmatice".

Reporter: Care este scopul pentru care a fost constituită această Federație și ce-și propune ea?

Vlad Soare: Asociațiile au înțeles necesitatea ca interesele lor profesionale, economice, legislative și sociale să fie reprezentate de o singură voce, cu o misiune comună, la nivel de industrie. Prin urmare, de la înființare, în 2021, aceste entități au colaborat pentru a stabili și prioritiza interesele comune pentru industrie, astfel încât să existe aliniere în piață și să se poată atinge obiective în beneficiul tuturor, atât al operatorilor de retail, cât și al celor din online. Împreună am

ce corecte, implicarea în mediul social și promovarea principiilor de responsabilitate socială.

Reporter: Care sunt principalele activități pe care le va desfășura FEDBET?

Vlad Soare: Am să enumăr doar o mică parte dintre activitățile pe care le vom realiza, punând un accent deosebit pe formularea de propuneri legislative pentru îmbunătățirea cadrului legislativ specific, elaborarea de coduri de conduită și de business, conlucrarea cu autoritățile centrale și locale pentru a crea un mediu de afaceri predictibil

ASOCIATII

DORU GHEORGHIU, CONSULTANT EXPROGAME ȘI AOPJNR:

“Un «DA!» fără ezitare pentru restricționarea reclamei și publicității și un «NU!» deplin argumentat pentru inițiativa legislativă care ar scoate jocurile din orice localitate!”

Patronatul Organizatorilor, Producătorilor și Exploatatorilor de jocuri de noroc din România (EXPROGAME) și Asociația Organizatorilor și Producătorilor de Jocuri de Noroc din România (AOPJNR) au transmis, în cadrul unui interviu, mesajul a circa 100 de companii de profil privind cele mai recente intenții de reglementare dedicate gambling-ului din România. Doru Gheorghiu, consultantul celor două asociații, ne-a răspuns la întrebări realizând o trecere în revistă a provocărilor, a stării de fapt actuale, a evoluției viitoare și a efectelor recentelor initiative legislative cu care se confruntă sectorul autohton de jocuri de noroc.

Reporter: Cum a ieșit piața de gambling din pandemie?

Doru Gheorghiu: În contextul restricționării totale sau parțiale a activității impuse exploataării de jocuri de noroc în România, evident că indicatorii de profitabilitate au scăzut drastic. Deținătorii afacerilor cu jocuri de noroc au găsit însă, în mare parte, resursele necesare compensării diminuării veniturilor, folosind acumulări de capital de dinaintea pandemiei sau aducând în business resurse din alte afaceri. Ce a fost injust însă în relația cu autoritatea sau cu societatea a fost să se folosească acea conjunctură de pură natură medicală, epidemiologică, în diverse discursuri populiste. Vă aduceți aminte valul de blam din momentul redeschiderii industriei? Ne întrebăm și acum ce legătură avea redeschiderea sălilor de jocuri de noroc cu redeschiderea bisericilor... Acele măsuri sau ridicarea lor trebuia să aibă ca fundament doar specificul activității restricționate din perspectiva riscului de răspândire a COVID-19, nu cât de benefică sau malefică este activitatea vizată. Revenind însă la cele economice, putem spune că acest sector a trecut optim de perioada de criză epidemiologică. Majoritatea afacerilor au supraviețuit. De apreciat ar fi aici maturitatea managerială a celor care administrează aceste afaceri și abilitatea de a găsi soluții într-o perioadă dominată de multe surse neplăcute și de imprevizibilitate.

Reporter: Ce pierderi au fost

înregistrate la bugetul de stat ca urmare a închiderii sălilor de jocuri de noroc, în contextul crizei sanitare?

Doru Gheorghiu: Panoramic vorbind, niciuna, pentru că statul român își asigură din acest sector o colectare în manieră forfetară. Vorbind de exploatarea tipului de joc slot machines tradițional, cel care generează peste 90% din volumul total de taxe specifice din domeniu, colectarea se întreprinde prin taxe reglementate în cuantumuri fixe aferente licenței, autorizării sau viciului. În acest context, deși au fost impuse restricții severe asupra activității, acestea nu au fost însoțite și de măsuri în compensatorii privind veniturile, respectiv prin diminuarea acestora în raport proporțional cu restricțiile impuse. Astfel, deși gravate de aceste restricții, companiile de profil au fost obligate și au continuat să își plătească taxele la cuantumul din vremuri normale.

Reporter: Ce măsuri guvernamentale au fost adoptate pentru sprijinirea pieței de profil?

Doru Gheorghiu: Singura reglementare-suport dedicată jocurilor de noroc a fost cea de scutire de la plata taxei de autorizare aferente mijloacelor de joc în perioada de început a pandemiei, respectiv cea în care a fost instituită starea de urgență, odată cu suspendarea totală a activității. Ulterior însă, în starea de alertă, respectiv în lunile în care au fost impuse sectorului de profil restricționări parțiale a activității, în funcție de incidența răspândirii COVID-19, Guvernul a “uitat” să le

Reprezentăm un domeniu complex, care trebuie tratat cu atenție din perspectiva legiferării. Dacă un proiect de lege care vizează jocurile de noroc pare că aduce un beneficiu social se poate ca efectele să fie exact contrare. De pildă, este de studiat experiența din țări avansate economic și social legată de restricționarea severă a jocurilor de noroc. A adus fenomene negative multiple, de ordin infracțional. Acolo s-a înțeles că jocurile de noroc reprezintă un divertisment care trebuie legiferat echilibrat, taxat ca o afacere de viciu, dar ținut mereu într-o zonă albă în mediul economic”.

asocieze cu reduceri proporționale ale taxelor, așa cum ar fi fost normal. Deși Exprogame și AOPJNR, asociații care au contribuit decisiv în dialogul cu Guvernul privind scutirea anterioară de la plata taxei de autorizare și ridicarea suspendării activității, le-au solicitat în repetate rânduri, acestea nu au mai fost acordate. Pentru alte tipuri de activități comerciale s-a putut, dar pentru jocurile de noroc nu... Ne-am văzut confrunțați cu o febră a discursurilor populiste. Dintr-o dată, dezbateră publică a devenit una a celor sfinte și a virtuților sociale versus jocurile de noroc. S-a pierdut obiectivitatea și subiectul în sine, respectiv cine și în ce măsură răspândește SARS-CoV-2. Din păcate, domeniul nostru rămâne unul ofertant pentru politicianul aflat în cursa de creștere a capitalului de imagine publică prin excitarea speculativă a prejudecăților din societate...

Reporter: Care sunt principalele probleme ale domeniului și ce soluții vedeți pentru remedierea acestora?

Doru Gheorghiu: Sunt foarte multe în această perioadă, referindu-mă aici la avalanșa de noi inițiative legislative cu care se confruntă industria. Unele s-au transformat deja în reglementări cu impact major asupra sectorului, altele sunt, în prezent, în circuitul legislativ. EXPROGAME și AOPJNR se adresează acestora cu perspectiva industriei de profil și cu puncte de vedere pe care le apreciem drept obiective și echilibrate. Sper să regăsim din partea Parlamentului și a Guvernului deschiderea la dialog necesară adoptării unor acte necesare judicios elaborate și enunțate realist atât din perspectiva statului, cât și a societății și a mediului de afaceri de profil.

În această ordine de idei, apreciem modul tranșant și deschis în care decurg dezbaterile pe temele de actualitate cu actuala conducere a Oficiului Național pentru Jocuri de Noroc (ONJN). Autoritatea dedicată domeniului are, după multă vreme, un președinte în toată puterea cuvântului, în persoana lui Mihai-Silviu Pocora. Acesta probează o profundă cunoaștere asupra specificității domeniului, precum și o nesimulată obiectivitate în a judica propunerile avansate de reprezentanții industriei și dezbateră cu aceștia. O comunicare bazată pe ace-

ste principii cu ONJN a lipsit în anii pandemiei și imediat după.

Reporter: Mai concret, cu ce vă confrunțați în prezent din punctul de vedere al legislației?

Doru Gheorghiu: EXPROGAME și AOPJNR au dezavuat public, într-o scrisoare deschisă adresată anul trecut Guvernului, maniera în care a fost impusă majorarea taxelor specifice adresate sectorului, survenită prin adoptarea Ordonanței Guvernului nr. 15 / 2022. Atenție, nu ne referim la pura inițiativă de a mări taxele adresate industriei de profil. Înțelegem nevoia statului de a asigura o colectare bugetară mai eficientă și pe un trend ascendent. Când însă adoptă decizia unei măriti la peste dublul sau chiar triplul cuantumului anterior, credem că se impune o reală consultare publică și o minimă cercetare de impact. Ca exemplu, taxa aferentă licenței de organizare de slot machine-joc tradițional s-a mărit, prin efectele OG 15/2022, de 3,75 ori, de la 20.000 de euro la 75.000 de euro/an/organizator. Este un nivel prohibitiv pentru peste jumătate dintre afacerile cu sloturi! Unul este efortul de a plăti o astfel de taxă exploatand 3000 de sloturi, altul când deții în exploatare 200 – 300 de aparate, pentru că acest efort se diluează spre digerabil cu cât ai mai multe mijloace de joc în portofoliu. Cu atât mai mult este disproporționat considerând că această majorare a venit la pachet și cu mărirea cu 1000 de euro a taxei aferente autorizării fiecărui mijloc de joc.

Din păcate, nu am regăsit nicio referire, fie și sumară, în fundamentarea OG 15/2022 la impactul asupra sectorului sau măcar o predicție cu privire la efectele asupra acestei piețe. Iar efectele deja se simt și sunt defavorabile tocmai statului, în sensul că organizatorii care evaluează că nu pot susține o asemenea taxă se îndreaptă în ultimele luni spre decizia îndreptățită antreprenorial de a se asocia cu alții de dimesiuni similare pentru a rezista în acest business. Își pun astfel portofoliile de aparate la comun, pentru a le exploata sub o singură licență. Astfel, colectarea din această taxă este de așteptat că va scădea, prin diminuarea numărului de licențe acordate de statul român, prin ONJN.

În altă ordine de idei, aduc în atenție un calcul financiar care este

Cristian Pascu, președintele executiv al AOPJNR

simplicu pentru cei care cunosc domeniul: cu cei 55.000 de euro pe care sunt obligați acum să îi achite suplimentar, în avans, anual, aferent licenței, un organizator ar putea achita taxele primului trimestru de autorizare pentru 43 de mijloace de joc, ceea ce ar avea ca urmare achitarea în cursul unui an a 219.300 de euro, suplimentar ca taxe aferente autorizării! Deci ar avea un aport bugetar anual de circa 164.000 de euro dacă i s-ar permite să folosească acea sumă pentru dezvoltarea propriei afaceri! Unde este așadar avantajul obținut de stat pentru colectarea bugetară?

Reporter: Dialogul cu legiuitorii este închis pe această temă?

Doru Gheorghiu: Cum legea de aprobare a OG 15/2022 este în prezent în parcursul său legislativ, EXPROGAME și AOPJNR vor înainta o propunere de amendare a OG 15 care vizează impunerea unei taxe aferente licenței aplicate în cuantumuri stabilite în trepte reprezentate de numărul de mijloace de joc deținute. Am pornit de la premisa: ok, dacă statul vizează o colectare de nivelul unei taxe invariabile de 75.000 de euro/an/organizator pentru afacerile cu sloturi, să îi protejăm cuantumul total vizat, dar să îl obținem printr-o regândire a efortului de susținere de către organizatori. Iar singurul criteriul just de aplicat pentru obținerea unei proporții sustenabile între veniturile generate și nivelul acestei taxe este dimensiunea afacerii, respectiv numărul de aparate exploatat. Astfel, statul

se va asigura că se bazează, drept contribuitori, pe cam același număr de licențe acordate afacerilor cu sloturi, dar își obține cuantumul vizat după un algoritm pe care îl vom susține public în curând. Încă lucrăm la enunțul de text normativ. Principal și în rezumat vorbind, degeaba pretinzi o taxă nerealistă dacă această cauzează ieșirea din afaceri în masă a celor care trebuie să ți-o achite sau găsirea de tertipuri prin care o evită.

Reporter: Acest principiu nu ar trebui aplicat și taxei de autorizare? Și aceasta este forfetară și tocmai ce s-a majorat, din ce știm...

Doru Gheorghiu: Bineînțeles că da. Este oportună și o renunțare viitoare a taxei aferente autorizării mijloacelor de tip slot machine, respectiv trecerea la o aplicare procentuală, la veniturile generate de organizator. Există deja, în Anexa prin care se reglementează taxele la OUG 77 / 2009 privind organizarea și exploatarea jocurilor de noroc, modelul pariurilor tradiționale și al jocurilor online, care sunt taxate procentual, la GGR (n.n Gross Gaming Revenue – diferența dintre încasări și premiile plătite de organizator). Apreciam că este momentul ca acest model să fie aplicat și exploataării de sloturi. Dacă se va continua cu modelul taxării forfetare, efectul îl va reprezenta, pe un termen de câțiva ani, polarizarea tot mai accentuată a pieței în câteva companii cu caracteristici de multințională.

(continuare în pagina 11)

ASOCIATII

(urmare din pagina 10)

Deocamdată ne bucurăm încă, în acest domeniu, de o piață cu mecanisme de autoreglare concurențială rezonabil de sănătoase și de 285 de licențe acordate pentru exploatarea de sloturi. Or, nu cred că statul român are interesul de a schimba acest echilibru pentru această piață.

Doru Gheorghiu: Sunt publice deja dificultățile de a controla și de a taxa multinaționalele din alte domenii...

Reporter: Cum arată actuala legislație din sector? Ce carențe are aceasta?

Doru Gheorghiu: Dacă ne referim la OUG 77/2009, actul normativ adresat industriei de jocuri de noroc, putem afirma că, în afara dezbaterii privind taxele, pe care v-am expus-o anterior, România se bucură de o legislație specifică modernă și comparabilă reglementărilor similare adoptate în țările vestice.

Dacă vorbim de carențe legislative, dincolo de OUG 77/2009, Exprogame și AOPJNR întreprind în continuare demersuri către ONJN pentru anularea sau măcar extinderea termenelor de conformare la noua normă tehnică de verificare a mijloacelor de joc. Acestea au fost impuse prin Ordinul de Președinte ONJN nr. 404 și, succesiv, prin Ordinul de Președinte nr. 86. Acestea sunt inoportune pentru că au ca efect obligarea organizatorilor de slot machine la a schimba sau modifica în decurs de numai doi ani aproape toate aparatele deținute în proprietate sau închiriate.

Reporter: De ce ar fi imposibil acest demers?

Doru Gheorghiu: Investițiile de efectuat sunt enorme, de sute de milioane de euro cumulat pentru acest sector. Am militat încă de la emiterea Ordinului nr. 404 pentru a fi înlăturat orice fel de termen impus, pentru a lăsa aparatele de generație veche să iasă natural din uz și a impune doar interdicerea intrării în această piață de mijloace de joc neconformate la noua normă tehnică. Termenul de 24 de luni impus subsecvent prin Ordinul de Președinte ONJN se încheie în iunie 2023, deci presiunea pusă pe piață este tot mai mare. Avem însă speranțe reale că actuala conducere a ONJN și cea a Ministerului Finanțelor vor aprecia la nivel insti-

tutional că acest termen trebuie măcar prelungit prin emiterea unui nou Ordin. Evaluez că vom veni în curând către roganizatori cu această veste bună, în urma ultimelor dialoguri avute.

Ca ultimă idee pe această temă, a devenit cu atât mai aberant să impui unei piețe noi achiziții și investiții masive, tocmai în contextul în care aceasta vine după privarea severă de a produce venituri din lunile cu restricțiile determinate de criza epidemiologică, urmați, iată, în 2022, și de măiri considerabile ale taxelor. Este judicios ca autoritatea guvernamentală să ofere și un respiro în această cursă a impunerilor de taxe, majorărilor acestora, ridicării standardelor tehnice și altele care se prefigurează. EXPROGAME și AOPJNR, ca organizații de reprezentare profesională a industriei, înțeleg și susțin exigența noii norme tehnice, ca standard în pas cu evoluția tehnologică, dar nu și impunerea acestuia practic peste noapte...

Reporter: Ce efecte asupra domeniului, dar și asupra bugetului de stat va avea proiectul legislativ care se află pe agenda Parlamentului vizând interzicerea publicității în domeniul gamblingului?

Doru Gheorghiu: Despre proiectul prin care este vizată interzicerea publicității la jocuri de noroc nu avem decât aprecieri pozitive, cu unele observații. EXPROGAME și AOPJNR susțin această inițiativă, respectiv o reglementare mai restrictivă a conținutului și volumului promovării, a modului de expunere sau difuzare a publicității, firește nu în sensul unei interziceri totale. Era de mult cazul ca industria de profil să fie mai puțin vizibilă și să se “vândă” cât mai discret. Nevoia de a proteja minorul sau categoriile vulnerabile financiar de mesaje care promovează jocuri de noroc este reală, de necontestat. Poate că sunteți surprinși că susținem această inițiativă, dar apreciem că, în timp, o prezență cât mai discretă la TV, în publicitatea stradală, în mediul online sau chiar din perspectiva aspectului exterior al locațiilor nu poate face decât bine tocmai industriei. Trebuie să acceptăm obiectiv că acest domeniu generează și efecte negative din perspective sociale. Dacă ne dorim să fim priviți ca un divertisment destinat adulților și nu un flagel național, este vremea ca publicitatea la

EXPROGAME și AOPJNR militează din 2019 pentru a nu fi impus un termen legat de conformarea la noua normă tehnică privind verificarea mijloacelor de joc sau a se permite cel puțin un termen realist. Nu face decât să pună o presiune artificială asupra pieței, în beneficiul anumitor actori din aceasta și amenințând tocmai nivelul colectării bugetare. Din păcate, precedentii președinți ai ONJN au refuzat aberant și fără o motivație concretă orice dialog pe această temă. Avem însă speranțe că actuala conducere a ONJN va îndrepta această situație în perioada următoare”.

jocuri de noroc să fie sever redusă. Înțelegem și susținem acest pas înapoi. Nu putem apăra acest sector decât asumându-ne și o reală obiectivitate.

Reporter: Dar cel prin care se intenționează restricționarea organizării de jocuri de noroc la mai puțin de 300 de metri de instituțiile de învățământ cum este apreciat de către cei pe care îi reprezentați?

Doru Gheorghiu: Despre ideea interzicerii locațiilor de jocuri de noroc în proximitatea de 300 de metri a instituțiilor de învățământ, sănătate, cultură sau ale cultelor religioase evaluăm că trebuie analizate atent tocmai efectele vizate de inițiatori. Iar aici lansez o întrebare publică, în dreptul EXPROGAME sau AOPJNR: se evaluează că se obține un avantaj social realmente semnificativ printr-o astfel de măsură? În opinia noastră nu se va obține nimic, în sensul că simpla trecere a minorului pe trotuar, prin fața unei săli de jocuri de noroc nu îi poate determina o atracție irezistibilă spre a juca sau paria. Accesul său la joc este oricum interzis prin lege. Sala de jocuri, tot prin lege, trebuie ori- cum colantată astfel încât mijloacele de joc să nu fie vizibile din exterior. Combinate cu preconizata reducere drastică a promovării exterioare, aceste reglementări asigură oricum un impact minim în peisajul stradal, astfel încât ceea ce vizează inițiatorii acestui proiect este îndeplinit oricum.

Reporter: Ați evaluat impactul acestui proiect de lege asupra sectorului?

Doru Gheorghiu: Gândiți-vă la câte astfel de așezăminte care se doresc a fi “protejate” de mirajul jocurilor de noroc se regăsesc într-o urbe! Efectul ar fi unul aberant, respectiv acela de a nu se mai permite practic nicăieri pe raza unei așezări organizarea de jocuri de noroc! Am făcut o simulare pentru zona Palatului Parlamentului, folosind o rază de 300 de metri în jurul tuturor instituțiilor de învățământ din această arie (rețineți că ne-am limitat doar la instituțiile de învățământ, nu și la cele de alte tipuri enumerate în proiectul de lege). A rezultat că această activitate va mai putea fi organizată, glumind desigur, doar în Palatul Parlamentului sau în Palatul de Justiție. Prin urmare, despre acest proiect de lege suntem aproape convinși că nu va deveni lege, pentru că este sub multe aspecte ilogic și deloc așezat pe premise realiste.

Aducând într-o frază aceste două proiecte legislative menționate de dumneavoastră, considerăm că este mult mai eficient să reduci vizibilitatea unei activități dacă, social vorbind, o consideri de rău augur. Dacă alegi să o scoți efectiv din oraș, pierzi un contribuabil și încurajezi și dezvoltarea pieței negre în respectiva localitate. Nu vă îndoiți că această nișă nu va fi ocupată rapid de întreprinzători la negru, cu diverse alte fenomene infracționale asociate.

Reporter: Cum influențează

războiul de la granița României sectorul jocurilor de noroc? A fost observată o scădere a numărului străinilor care vin în țara noastră să joace?

Doru Gheorghiu: Nu putem vorbi de un impact semnificativ al războiului din Ucraina asupra organizării de jocuri de noroc în România. Din datele noastre, străinii care vin să practice jocuri de noroc în România sunt de altă naționalitate decât cele implicate în acest conflict. Nu ni s-a semnalat, până acum, din partea organizatorilor autohtoni alte efecte ale războiului din Ucraina decât cele indirecte, reprezentate, spre exemplu, de creșterea facturilor din energie.

Reporter: Ce efecte au inflația și creșterea dobânzilor asupra domeniului de gambling din România?

Doru Gheorghiu: Toate acestea

afectează domeniul jocurilor de noroc în aceeași măsură în care afectează și alte tipuri de activități economice. Există însă în continuare și dificultăți specifice domeniului pe care îl reprezentăm, cum ar fi, de pildă, relația cu domeniul de jocuri de noroc și organizării de bancar de acest profil, iar partenerul bancar este indispensabil pentru acest tip de afacere. Tot mai multe bănci refuză în ultimii ani să lucreze cu firme de jocuri de noroc...

Apoi, uitați o temă interesantă pe care mi-a propus-o zilele trecute administratorul unei afaceri cu jocuri de noroc: de ce taxele sunt formulate în legislația română în euro și nu în moneda națională? Din moment ce vorbim despre o lege adoptată în România nu ar fi just ca taxele plătite în România să fie stabile în cuantumuluri în lei? Întrebarea celui domn avea ca substrat indignarea că, atunci când afacerea sa își achită taxele la buget, i se impune un curs mai mare decât cel stabilit de BNR. Cred că merită o dezbatere această temă...

Reporter: Ce investiții derulează în prezent organizatorii de jocuri de noroc?

Doru Gheorghiu: Eforturile investiționale ale organizatorilor de jocuri de noroc tradiționale sunt concentrate în aceste luni spre modificarea mijloacelor de joc de tip slot machines sau spre achiziția de noi mijloace de joc de acest tip, în contextul explicat anterior al presiunii conformării la noua normă tehnică.

Apoi, se constată o intensificare a dezvoltării de platforme de jocuri online din partea celor care își permit o astfel de investiție. Este evident că online-ul a devenit noul El Dorado pentru antreprenorii care își doresc o afacere cu jocuri de noroc sau care sunt în business-ul cu jocuri de noroc tradiționale și vizează noi dezvoltări.

Reporter: Care sunt tendințele din piață? Se constată o migrare a jucătorilor din offline în online, după procesul de digitalizare forțată și ca urmare a pandemiei?

Doru Gheorghiu: În mod evi-

dent, restricționarea jocurilor de noroc tradiționale în cursul pandemiei de COVID-19 a determinat clienții sălilor de jocuri să se mute pe platformele online. Organizatorii de jocuri de noroc online au prosperat, astfel, în pandemie. Din fericire, însă, pentru organizatorul de jocuri landbase, jucătorul autohton este încă legat afectiv de experiența de joc în fața sloturilor sau în agenția de pariuri. Astfel, în mare parte, aceștia s-au întors în locațiile de jocuri tradiționale. Pe termen mediu sau lung, jocurile online vor câștiga

sește la o cifră de afaceri estimată de noi, pe sector, de aproximativ 2,5 miliarde euro, indicator care probabil că va fi similar în 2023. Din perspectiva statului, ONJN a raportat o colectare aferentă anului 2021 de aproape 1,1 miliarde lei, din autorizări, licențe, regularizări, taxă viciu, videoloterie etc. Probabil că aceasta este mai mare în 2022 și va fi cu siguranță sensibil mai mare în 2023, pe fondul recentelor majorări ale taxelor.

Reporter: Cum evaluați perspectivele sectorului în anii care vin?

Statul român nu a pierdut nimic în relația fiscală cu sectorul nostru în lunile, anii pandemiei de COVID-19. S-a bazat pe același contributor prompt, deși l-a confruntat cu diverse tipuri de îngrădiri a posibilității de a genera venituri”.

însă tot mai mult teren pentru că însăși interacțiunea socială, achiziția de produse de uz curent și, evident, și activitățile de divertisment se mută tot mai accentuat în mediul virtual. Evoluția tehnologică oferă o interactivitate tot mai sporită și este de așteptat ca piața de jocuri tradiționale să se restrângă tot mai accelerat în favoare afacerilor din online. Este o linie generală în societatea actuală, deci nu neapărat o evoluție specifică domeniului de jocuri de noroc.

Reporter: Ce acțiuni întreprind organizatorii de profil pentru a promova jocul responsabil?

Doru Gheorghiu: EXPROGAME și AOPJNR apreciază activitatea Asociației Joc Responsabil ca și vector de acțiune pe care industria îl adresează promovării jocului responsabil și combaterii efective a adicției de jocuri de noroc. Rezultatele acesteia sunt certe. Proiectul Joc Responsabil rămâne, din păcate, singura întreprindere concretă în această arie. Considerăm că statul trebuie să se alătore concret acestor eforturi, nu doar să impună organizatorului să țină evidente cu clienții indezirabili sau autoexcluzi. Și această nouă reglementare este, din păcate, una lipsită de orizont și neinspirată. Încarcă în mod birocratic organizatorul, dar nu se adresează concret nevoii jucătorului cu manifestări patologice în sensul de a fi tratat, consiliat.

Reporter: Cu ce rezultate a încheiat anul trecut piața de gambling din România? Ce cifră de afaceri a înregistrat față de 2021 și câți organizatori de jocuri sunt acum licențiați în această piață?

Doru Gheorghiu: După cum spuneam anterior, depășit de jocuri de noroc autohtonă a depășit oarecum fericit perioada restricțiilor din criza epidemiologică. În 2022 se regă-

Doru Gheorghiu: Ne declarăm mai degrabă rezervați, dacă privim viitorul sub auspiciile inițiativelor legislative ce nu conținesc să vizeze restrângerea într-o formă sau alta a acestui domeniu, impunerea de noi taxe sau majorarea celor deja existente. Unele sunt obiective și realiste, altele mai puțin. EXPROGAME și AOPJNR vor fi în continuare un real și obiectiv partener de dialog pentru instituțiile statului român pe temele care vizează domeniul pe care îl reprezentăm. Apoi, ne bucură că aproape 100 de companii afiliate sau nefiliate organizațiilor noastre au semnat adeziuni la acea scrisoare deschisă adresată Guvernului. A deschis o linie de dialog real și a fost un moment în care domeniul a arătat unite, coeziune și predicat în relația cu structurile guvernamentale și legislative. Unele companii ni s-au alăturat atunci ca membri, altele urmează să ni se alătore spre a ajunge la o voce unică și conturată. Este important să transmitem permanent un mesaj unitar și am încrederea că îl vom coagula în viitorul apropiat în jurul EXPROGAME și AOPJNR. Rămânem, totodată, și pe mai departe deschiși colaborării cu toate celelalte asociații de profil din industria noastră și ne dorim să susținem împreună cât mai multe cauze comune.

Ce asigurăm este că vom purta orice dialog cu statul sub premisa decenței și a obiectivității, așteptând în contrapartidă același auspicii în consultările pe care le vom propune sau la care vom fi convocați. Apreciam că doar prin conlucrarea tuturor partenerilor sociali implicați vom obține un echilibru benefic tuturor vectorilor implicați în procesul de legiferare.

Reporter: Mulțumim! ■

Dacă sectorul de slot machine tradițional ar fi fost taxat procentual, în funcție de veniturile realizate, nu ar fi fost pus atât de grav în dificultate de restricțiile impuse activității în cursul pandemiei de COVID-19. Pentru viitor, acesta este modelul de taxare care trebuie reglementat pentru acest sector. Dacă pentru pariuri se poate, se poate cu siguranță și pentru sloturi”.

CAZINOURI

“Cazinoul din Constanța va redeveni cel mai important centru cultural și de divertisment din Dobrogea”

(Interviu cu Vergil Chițac, primarul Municipiului Constanța)

Cazinoul din Constanța va redeveni cel mai important centru cultural și de divertisment din Dobrogea, ne-a spus Vergil Chițac, primarul Municipiului, în cadrul unui interviu.

Edilul de la malul mării ne-a declarat: “După redeschidere, Cazinoul nu va mai funcționa ca spațiu tradițional pentru jocuri de noroc, nu își va menține funcțiunea sa inițială. Populația orașului Constanța s-a pronunțat, în cadrul campaniei de consultare locală, pentru alte funcții și utilități ale Cazinoului; comunitatea locală dorește ca, după redeschidere, Cazinoul să devină parte a patrimoniului cultural și artistic local, spațiu pentru manifestări și evenimente culturale de calitate, concerte și spectacole, spațiu de boemă și loasir, loc pentru evenimente publice de anvergură la nivel național și european etc.”.

Reporter: Ce v-a determinat să de-rulați lucrările de reabilitare a Cazi-noul din Constanța, după atâția ani în care nu s-a făcut nimic în acest sens?

Vergil Chițac: A existat o epopee întreagă a reabilitării Cazinoului, o adevărată saga, cu ping-pong-uri între administrația centrală și locală, cu ter-giversări și ezitări, cu inițiative ratate și lupte de orgolii. În cele din urmă, s-a decis varianta inspirată a reabilitării acestuia prin intermediul și cu finanța-rea prioritară a Ministerului Dezvoltă-rii, Lucrărilor Publice și Administra-ției), prin Compania Națională de Investiții/CNI, variantă care produce rezultate spectaculoase.

La preluarea managementului ad-ministrației locale de către subseмна-utul, la finele anului 2020, soluția de re-abilitare a Cazinoului era deja imple-mentată, personal nu am avut un rol în luarea deciziei. Comunitatea locală a fost implicată activ în procesele de consultare și de pregătire a deciziei, iar buna credință a comunității și inspira-ția unora dintre decidenți au creat cu-loar favorabil pentru decizia de asu-mare a lucrărilor de reabilitare de către administrația centrală, prin interme-diul Ministerului de profil și al Com-paniei Naționale de Investiții. Multe dintre soluțiile alternative, vehiculate atunci, erau căi sigure către dezastru.

Reporter: Când au început lucrări-le și care este data preconizată pentru finalizarea acestora?

Vergil Chițac: Începerea lucrărilor în cadrul proiectului de consolidare și restaurare Casino Constanța, proiect al cărei beneficiar este UAT Constan-ța, a fost anunțată la Inspectoratul de Stat în Construcții și la Primăria Muni-cipiiului Constanța la 13 aprilie 2020. Proiectul reabilitării a intrat în fază de-cisivă la 23 mai 2019, când Compania Națională de Investiții a demarat lici-tația pentru consolidarea și restaurarea Cazinoului Constanța, după aproba-rea, prin hotărâre de guvern, a indica-torilor tehnico-economici.

Finalizarea lucrărilor este planifica-tă a se realiza, conform graficului ac-tual de lucrări, în primăvara anului 2024. În momentul de față, stadiul lu-crărilor de execuție este de peste 58%.

Trebuie menționat că termenul ini-țial de execuție, de 30 de luni, nu poate fi onorat din multiple motive. În cadrul lucrărilor de intervenție au fost consta-tate numeroase probleme tehnice su-plimentare, care nu au putut fi prevă-zute inițial (cu titlu de exemplu, gradul ridicat de degradare a structurii de re-

zistență); rezolvarea acestora genera-ză în mod obiectiv prelungirea term-eului estimat inițial de finalizare a lu-crărilor.

Monitorizăm îndeaproape stadiul lucrărilor, împreună cu partenerii și avem toate motivele pentru a fi mulțu-mit de nivelul calității intervenției. Lucrările efectuate până în prezent an-ticipează un Casino spectaculos, ma-jestuos, stilizat cu mîgală și grijă, o bi-juterie arhitecturală în adevăratul sens al cuvântului. Am încredere că, odată cu finalizarea lucrărilor, Cazinoul va avea o grație arhitecturală inegalabilă (unică în România și rară în toată Eu-ropa) și va reda acestui oraș o parte din strălucirea pe care Constanța o merită întru totul.

Reporter: În ce constau lucrările de reabilitare?

Vergil Chițac: Se lucrează simulan în exteriorul și în interiorul clădirii. În interior se lucrează la foc continuu.

Principalele lucrări realizate de că-tre Compania Națională de Investiții CNI S.A. vizează reabilitarea clădirii în ansamblul ei, restaurarea elemente-lor artistice și a celor arhitecturale, res-taurarea și înlocuirea tâmplăriei dete-riorate, consolidarea și efectuarea de reparații structurale ale clădirii, înlo-cuirea completă a instalațiilor termice, electrice și de ventilație etc.

De asemenea, se au în vedere înlo-cuirea învelitorii acoperișului, refăce-rea și repararea pereților exteriori și in-teriori, reabilitarea rampei de acces că-tre subsol, restaurarea componentelor etc. Toate aceste lucrări se realizează cu menținerea specificului arhitectural și decorativ al clădirii, inclusiv cu res-pectarea stilului Art Nouveau. Trecă-torii pot deja să admire fațada reabili-tată a Cazinoului, care revine treptat și sigur, ca o Regină a falezii, la forma sa originală de acum un veac.

Lucrările la Casino aduc permanent surprize care alimentează și potențează istoria locului, de la episoadele pri-vind participarea, la restaurarea clădiri-i, a deținătorilor politic până la cele specifice incredibile atmosfere de Belle Époque care a marcat fantastica istorie a locului.

UAT Municipiul Constanța are în sarcină o serie de lucrări exterioare, precum zidul de sprijin terestru (inclu-siv balustrada) și sistematizarea pe verticală (reabilitarea platformei tera-să). La finalizarea reabilitării clădirii, municipalitatea va realiza lucrările de utilități (rețelele de alimentare cu apă, canalizarea menajeră și pluvială,

Sursa (foto: facebook / Vergil Chițac

bransamentele de racordare etc.).

Lucrăm în strânsă și onorantă coo-perare și în complementaritate cu par-tenerii de proiect, pentru ca execuția lucrărilor să fie perfectă.

Reporter: Care este valoarea in-vestiției?

Vergil Chițac: În acest moment nu s-a realizat o valoare actualizată a in-vestiției. Se așteaptă ca, în perioada următoare, CNI să actualizeze devi-zul lucrărilor, urmare a coexistenței unor factori obiectivi multipli catre au generat costuri suplimentare ale intervenției față de valoarea inițială estimată.

Reporter: Ce companie execută lu-crările de reabilitare și ce firmă a reali-zat proiectul?

Vergil Chițac: Lucrările de reabili-tare la Casino Constanța sunt realizate pe baza unui contract de proiectare și execuție, cu durata de 30 de luni, prin Compania Națională de Investiții, cu Asocierea AEDIFICIA CARPATI S.A. & REMON PROIECT S.R.L. & PROFESIONAL CONSTRUCT PROIECTARE S.R.L & TEH-NOINSTAL S.R.L.

Reporter: Ce așteptări aveți după redeschiderea Cazinoului? Ce fel de turiști așteptați și în ce număr?

Vergil Chițac: În primul rând pre-gătim o redeschidere fastuoasă a Cazi-noului, prin ceremonii publice de am-ploare. Ne dorim ca redeschiderea Ca-zinoului să reprezinte un eveniment notabil în viața culturală și publică a României.

Suntem extrem de convingși că red-eschiderea Cazinoului va impulsiona zona Peninsulară a orașului și va con-vinge proprietarii unor clădiri emble-matice din Peninsula să investească masiv în reabilitarea clădirilor lor, cu utilizarea oportunităților create prin programele noastre locale (de exem-pleu “Reabilităm Constanța Istori-că!/REACTIS”). Prime indicii și sem-ne pozitive în acest sens deja există. O

serie de clădiri emblematice ale Con-stanței din Peninsula, aflate în proprie-tate privată, precum Casa cu Lei, Vila Suțu, Hotelul Intim (la care a fost cazat Mihai Eminescu în vara anului 1883), Hotelul Palace, Casa Manicamide își așteaptă astfel o a doua viață.

Zona Peninsulară a orașului merită să aibă un viitor pe măsura trecutului său fascinant. Aici, în zona Peninsula-ră, a respirat și s-a dezvoltat orașul Constanța de-a lungul mileniilor, de la Tomis la Constantiana, de la Kustean-tiana la Kustenge, de la Kustenge la Constanța. Peninsula este kilometrul zero al Constanței, blazonul său aristo-crat, tezaur inegalabil de istorie, cul-tură și arheologie.

Ne așteptăm la o creștere a fluxuri-lor de turiști, inclusiv a turiștilor străi-ni. Există un trend actual, de turism cultural, larg răspândit în Europa, care poate aduce Constanța, fie și numai prin Casino, pe harta destinațiilor turis-tice privilegiate la nivel european. Ca-zinoul din Constanța ar putea deveni în scurt timp un reason to come pentru oraș, nu doar în timpul sezonului, ci mai ales în afara acestuia, o atracție tu-ristică permanentă, în special pentru turiștii din această categorie.

Istoria locală ne oferă numeroase argumente și motive de optimism. Constanța a mai cunoscut perioade de emulație turistică și de dezvoltare a in-frastructurii locale similar, create chiar de Cazinoul actual, în primii ani de viață ai acestuia.

Construirea sa a generat, atunci, ample lucrări de lărgire a bulevardului către mare, transformarea bulevardu-lui (astăzi Elisabeta) în loc de prome-nadă pentru turiștii români și străini, dezvoltarea infrastructurii de loasir și de cazare în Peninsula, noi proiecte imobiliare de anvergură precum Hote-lul Palace sau actuala clădire a Acva-riului. Cazinoul actual a adus atunci la Constanța ample fluxuri turistice din țară și din Europa, orașul nostru deve-

nind în scurt timp destinație predilectă nu doar pentru amatorii de jocuri de noroc din toată Europa, dar și pentru boema din București, pentru care un sejur la mare devenise semnul cel mai sigur al prestigiului și omologării.

Ne așteptăm la creșteri spectaculoa-se în infrastructură ale Peninsulei, la renașterea acesteia ca spațiu vital al orașului și la creșteri semnificative de fluxuri turistice, în special în regim ex-trasezonier.

Reporter: Cum apreciați faptul că în țară mai sunt foarte puține cazino-uri?

Vergil Chițac: După redeschidere, Cazinoul nu va mai funcționa ca spațiu tradițional pentru jocuri de noroc, nu își va menține funcțiunea sa inițială. Populația orașului Constanța s-a pro-nunțat, în cadrul campaniei de con-sultare locală, pentru alte funcții și utilități ale Cazinoului; comunitatea locală dorește ca, după redeschidere, Cazinoul să devină parte a patrimoni-ului cultural și artistic local, spațiu pen-tru manifestări și evenimente culturale de calitate, concerte și spectacole, spa-țiu de boemă și loasir, loc pentru eve-nimente publice de anvergură la nivel național și european etc.

Prin sălile generoase de la etaj (sală multifuncțională de circa 200 de locuri și sală de festivități de aproximativ 150 de locuri), Cazinoul va putea găz-dui evenimente culturale, simpozioa-ne și conferințe la cel mai înalt nivel. Va fi exploatată, prioritar, celebra Sală a Oglinzilor, de la etajul clădirii.

Vom fi extrem de riguroși în privin-ța standardelor de calitate pe care tre-buie să le garanteze un eveniment pu-blic pentru a se desfășura în somptua-sele și generoasele spații ale Cazinou-lui.

Cazinoul din Constanța va redeveni astfel cel mai important centru cultural și de divertisment din Dobrogea.

La subsolul clădirii vor fi organiza-te ample spații muzeale, care vor fi de-dicate istoriei mării, istoriei orașului și Cazinoului însuși (inclusiv cu utiliza-rea și valorizarea documentelor ined-ite descoperite de către echipele actua-le de restauratori, care aduc clarificări importante privind participarea deți-nuților politic la lucrările de renovare a Cazinoului din anii ‘50). În elaborarea Cazinoului ca instituție în lumea de reali-zare a spațiilor muzeale de la subsol vor fi implicați specialiști în domeniu de pe plan local și național.

Vom asigura strălucirea pe term-en lung a Cazinoului prin parteneriate in-spirate și prin managerierea creativă a resurselor sale. Totodată, vom avea în vedere și exploatarea tuturor posibili-tăților de autofinanțare.

Voința comunității locale, viziunea administrației, precum și degradarea Cazinoului ca instituție în lumea con-temporană, reduc perspectivele ca, după redeschidere, Cazinoul din Con-stanța să își mai poată relua funcțiile care l-au făcut necesar și celebru în urmă cu un veac. Rolul Cazinourilor clasice pare a fi ușor epuizat.

Pe de altă parte, ținând cont de isto-ricul Cazinourilor din Constanța, de back-ground-ul orașului și de imagi-nea și notorietatea acestuia în mediile europene de profil, sunt conșvis că vor exista în scurt timp inițiative private de

reluare, în Constanța, a tradiției mari-lor cazinouri, chiar în zona Peninsula-ră. Există un potențial solid de dezvolt-are urbană în acest domeniu care ar favoriza multiplicarea fluxurilor de turiști în Constanța, în special pe cele două dimensiuni aflate în momentul de față în suferință – turismul extrase-zonier și fluxurile de turiști străini.

Reporter: Cum afectează războiul de la graniță turismul de pe Litoral?

Vergil Chițac: Războiul de agre-siune al Rusiei împotriva Ucrainei și, implicit, riscul de extindere a acesteia spre România, pe flancul de sud, a ge-nerat multiple provocări, crize, dar și oportunități.

Aș nuanța câteva dintre acestea. În momentul de față, comunitatea locală s-a îmbogățit cu un număr sem-nificativ de refugiați ucraineni (număr-ul acestora este estimat la circa 12.000). O mare parte dintre aceștia au posibilități semnificative de a investi în dezvoltarea orașului, de a utiliza serviciile publice locale și de a benefia de acestea etc. Ei pot fi, de asemenea, vectori de imagine ai orașului și ai sta-țiunii Mamaia, mai ales că o mare par-te a acestora locuiește temporar în zona de nord a orașului, în stațiunea Mamaia, Mamaia Sat și Năvodari. Au fost relocate la Constanța firme și companii din Odesa, care în momentul de față își desfășoară activitatea în orașul nostru. Astfel, orașul este văzut a fi sigur în mediile de afaceri din re-giune, în pofida proximității conflictu-lui.

Portul Constanța beneficiază de ajustarea coridoarelor de transport de cereale din zona Odesei spre Europa. Din această perspectivă, portul Con-stanța joacă deja un rol-cheie în asigu-rarea exporturilor de produse și mărfu-ri ucrainene, pe cale maritimă, spre Europa și spre lume, înlocuind parțial transportul de mărfuri care se derula prin porturile ucrainene de la Marea Neagră. Sunt planuri ambițioase de dezvoltare a infrastructurii portuare și conexe, care derivă din noile realități economice locale.

Creșterea riscului privind apropi-e-re-a acestui conflict de granițele Româ-niei, pe litoralul Mării Negre, a gene-rat totodată creșterea interesului admi-nistrației publice centrale pentru dez-voltarea infrastructurii locale în regiu-nea Dobrogei, precum și creșteri ale prezenței aliate, militare și civile, în oraș și în proximitatea acestuia.

Războiul a favorizat indirect planu- rile de dezvoltare ale orașului, portului și regiunii Dobrogei în general.

Vedem în toate aceste procese tot at-âtea oportunități și premise pentru tu-rismul pe litoralul românesc, în special la Constanța: orașul are tot mai mulți “ambasadori” ai turismului la mare, de care poate profita tot mai mult în anii următori.

Chiar și în condițiile actuale de la estul României, Constanța rămâne nu doar o destinație sigură pentru turiști și atractivă pentru investitori, dar și cu un potențial de dezvoltare în creștere exponențială.

Cazinoul este semnul sigur al acestor dezvoltări, blazon nobiliar al trecu-tului, dar și emblema Constanței de mâine.

Reporter: Vă mulțumim! ■

SCURT ISTORIC

Proiectat de arhitectul Daniel Renard în 1903, în stil Art Nouveau, Cazi-noul din Constanța a fost inaugurat în vara anului 1910. În 1916, când au început bombardamentele asupra Constanței, Cazi-noul a fost folosit de Crucea Roșie pe post de spital de campanie, în toam-na anului 1917 devenind din nou funcțional. După reparații efectuate în 1934, Cazinoul a avut din nou de suferit, în urma bombardamentelor din 1941, însă a fost renovat zece ani mai târziu. Începând din 1948, edificiul a găzduit Casa de Cultură a Sindicatelor, iar între anii 1960 și 1989 a aparținut ONT Litoral, conform datelor publi-cate pe site-ul cazinococonstanta.ro, care citează din lucrarea lui Radu Cornescu - “Cazinoul din Constanța: scurtă istorie în imagini”. Potrivit sursei citate, ultima reparație majoră a Cazinoului a fost făcută între anii 1986 și 1988. ■